

معاونت پژوهشی
و قهر ارتباط با جامعه و صنعت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پایش وضعیت اشتغال دانش آموختگان دانشگاهها، پژوهشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور

آذر ماه ۱۴۰۱

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سبیت کالی

**پایش وضعیت اشتغال دانش آموختگان
دانشگاهها، پژوهشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور**

سال انتشار: آذر ماه ۱۴۰۱

شماره تماس: ۰۲۱-۸۲۲۳۳۵۵۱

دورنگار: ۰۲۱-۸۸۵۷۵۶۶۲

وبسایت: industry.msrt.ir

ایمیل: industry@msrt.ir

آدرس: تهران، شهرک قدس، بلوار خوردین، خیابان هرمان، نبش خیابان پیروزان جنوبی

این از آرزوهای دیرینه بنده است، همیشه به مسئولان
گوناگون بخش‌های مرتبط دولت‌های گذشته سفارش
می‌کردم که بین صنعت و دانشگاه ارتباط برقرار کنید.

حمایت از علم و پژوهش هزینه نیست، سرمایه‌گذاری برای
آینده کشور است

بهترین شیوه آموزش در جهان امروز «آموزش پژوهش‌محور» و
«پژوهش آموزش‌محور» است که باید در در آموزشگاه‌ها و دانشگاه‌ها
مورد توجه قرار گرفته و انجام شود.

ایجاد نظام اطلاع رسانی و آگاهی بخشی به ذی نفعان در رابطه با وضعیت اشتغال هر یک از رشته های دانشگاهی به منظور شفاف سازی و آگاهی بخشی و همچنین رصد آمار و اطلاعات در خصوص رشته های آموزشی می تواند در کاهش نرخ بیکاری دانش آموختگان دانشگاهی موثر باشد. بدین منظور پیمایش اشتغال فارغ

التحصیلان دانشگاهی از سال ۱۳۹۷ در معاونت پژوهشی آغاز گردید و به منظور سهولت در ارسال و دریافت آمار و اطلاعات دانشگاه ها، بستر مناسبی در سامانه ساجد ایجاد گردیده است. بهره برداری از نتایج حاصله و تدوین برنامه های مورد نیاز هر دانشگاه برای بهبود شرایط اشتغال دانش آموختگان، استفاده موثر از شبکه دانش آموختگان جهت بهبود همکاری های دانشگاه با جامعه و صنعت و همچنین ایجاد فرصت های شغلی و کارورزی برای دانشجویان از اهداف این برنامه است. در این برنامه دانشگاه ها به طور مستقل از طریق برقراری ارتباط با فارغ التحصیل به پیمایش وضعیت اشتغال دانش آموختگان دانشگاه خود می پردازند که این امر موجب ارتباط بیشتر دانشگاه با جامعه دانش آموختگان خواهد بود. از سوی دیگر با هماهنگی های به عمل آمده با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، موسسه برنامه ریزی آموزش عالی با رصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه های کشور بر اساس اطلاعات ثبتی، وضعیت کلی اشتغال دانش آموختگان را به تفکیک دانشگاه، رشته و مقطع تحصیلی ترسیم می نماید. بررسی اطلاعات از هر دو روش می تواند تصویر شفافی از وضعیت اشتغال دانش آموختگان هر دانشگاه ارائه نماید. در گزارش حاضر که با هدف ارائه بخشی از برنامه ها و اقدامات جاری و برنامه های آتی معاونت پژوهش و فناوری در راستای پیمایش اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی تهیه شده است، وضعیت اشتغال فارغ التحصیلان در کشور طبق پایش ۱۴۰۱ مورد بررسی قرار گرفته است.

دکتر پیمان صالحی

معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	۱- مقدمه
۲۰	۲- ضرورت و اهداف
۲۴	۳- وضعیت موجود
۲۸	۴- تجارب و برنامه های دانشگاه های دنیا در حوزه اشتغال
۳۵	۵- عناوین و محورهای موثر در توسعه و مهارت ها و توانمندی های شغلی
۴۰	۶- روش اجرا
۴۴	۷- آمار و نتایج
۶۰	۸- جمع بندی

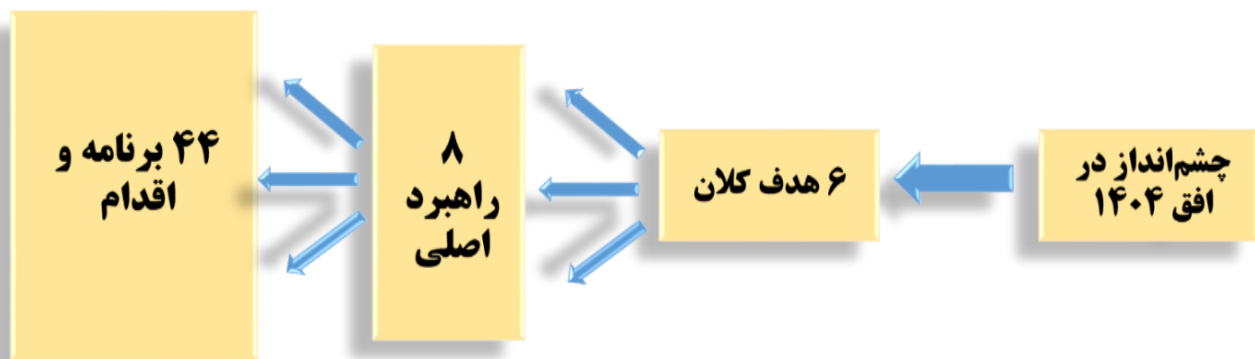
١- مقدمه

۱-۱- طرح تحول در همکاری های دانشگاه ها و موسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت

توسعه کشور نیازمند حضور و مشارکت مراکز پژوهشی و فناوری در تمامی عرصه های اقتصادی، اجتماعی، صنعتی و فرهنگی مورد نیاز است. در چند دهه اخیر رشد کمی و کیفی بسیار خوبی در تمامی حوزه های علمی کشور صورت گرفته و زیرساخت دانشی خوبی فراهم گردیده است. از سوی دیگر به لحاظ شرایط خاص کشور و مسایل مشکلات اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی، نیازهای گسترده ای برای مشارکت دانشگاه ها و پژوهشگاه های کشور ایجاد شده است. بر این اساس لازم است طی یک برنامه جامع با لحاظ نمودن شرایط کشور، برنامه ها و اقدامات مناسبی برای حضور و مشارکت موثر و مفید دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و مراکز فناوری کشور برای توسعه و بهبود شرایط کشور فراهم آید.

فعالیت های ارتباطی با جامعه و صنعت در حوزه دانشگاه و موسسات آموزش عالی تاکنون برنامه ای منسجم نداشته و در قالب یک برنامه یکپارچه، با رویکردی هم افزا، موجود نبوده است. طرح تحول همکاری های دانشگاه و موسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت شامل ۶ هدف کلان، ۸ راهبرد اصلی و ۴۴ اقدام اجرایی است که ضمن انسجام بخشیدن به اقدامات، برنامه ای جامع برای ارتقاء و توسعه ارتباط دانشگاه ها با صنعت و جامعه است.

شکل ۱: جزئیات طرح تحول در همکاری های دانشگاه ها و موسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت

چشم‌انداز طرح:

دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری شریک راهبردی جامعه و صنعت در تدوین و اجرای برنامه‌های توسعه پایدار کشور

اهداف کلان:

- هم‌راستایی برنامه‌ها و تصمیم‌گیری‌ها در وزارت عتف و مراکز تابعه با نیازها و اولویت‌های کشور
- افزایش متوسط سالانه ۱۰ درصدی حجم قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت
- مشارکت حداکثری اعضاء هیات علمی در رفع نیازهای صنعت و جامعه
- اجرای ۲۵ درصد پروژه‌های تحصیلات تکمیلی به صورت مستقیم به سفارش صنعت و جامعه
- ساماندهی و ایجاد ساختارهای توانمند برای ارتباط عرضه و تقاضای پژوهشی و فناوری
- هم‌افزایی کامل مراکز علمی با دستگاه‌های اجرایی جهت شناسایی و رفع نیازها و چالش‌ها
- ارتقای توانمندی‌های مهارت‌های شغلی و حرفه‌ای دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاهی به عنوان نیرو ماهر و مورد نیاز بازار کار کشور
- توسعه آموزش‌های مهارتی متناسب با نیاز بازار کار از طریق همکاری با دستگاه‌های اجرایی
- ارتقای کمی و کیفی رویدادهای مرتبط با اشتغال و مهارت‌های مرتبط در دانشگاه‌ها
- نوسازی و تقویت بنیه انسانی و مادی دانشگاه‌ها بر محور جنبه‌های علمی برنامه شامل آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها، بازدیدها، عملیات میدانی و سایر فعالیت‌های توانمندساز دانشجویان کلیه رشته‌های تحصیلی
- مشاوره هدایت شغلی و آموزشی به منظور بهبود شناخت دانشجویان از دوره‌های مهارتی، حرفه‌ها و مشاغل
- افزایش سهم آموزش‌های مهارتی و فناوری پایه در برنامه درسی رشته‌های غیرمهارتی (دروس اختیاری)

راهبردهای اصلی:

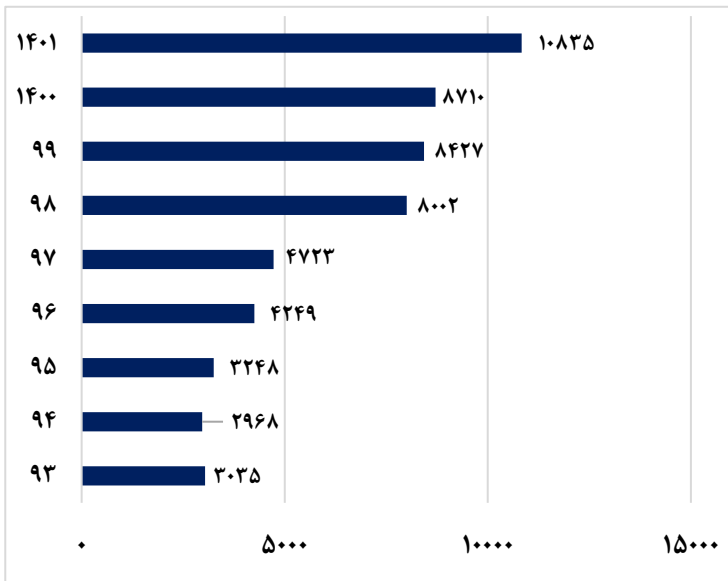
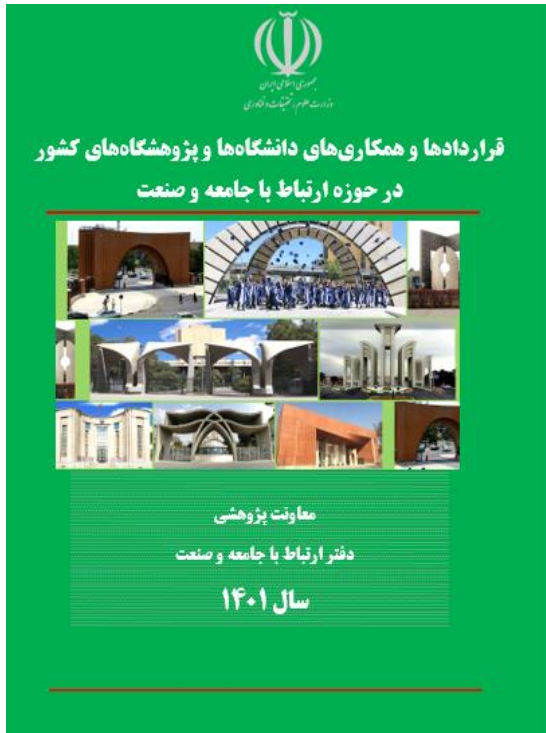
۱-۲- پایش قراردادهای همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در حوزه ارتباط با جامعه و

صنعت

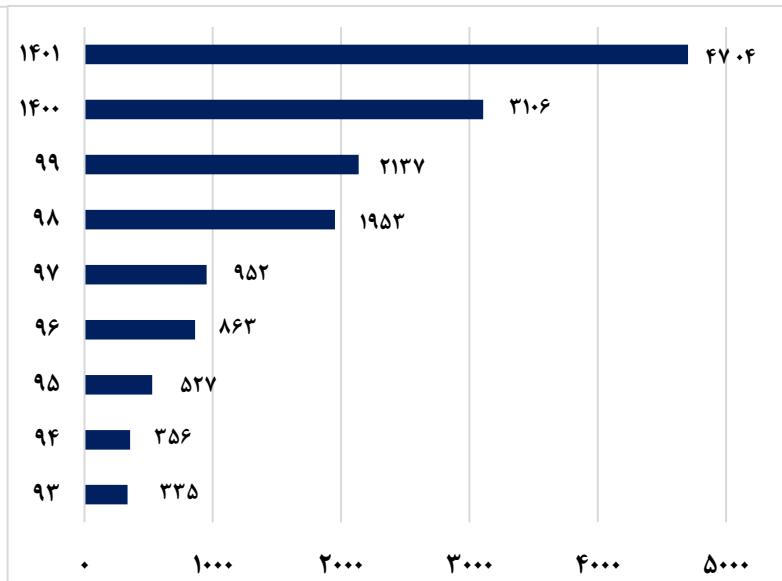
ارتباط میان صنعت و دانشگاه موضوعی است که در سال‌های اخیر بسیار مورد توجه قرار گرفته است. آمارهای

موجود در خصوص قراردادهای ارتباط صنایع و دستگاه‌های اجرایی با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور

خوشبختانه رشد این آمارها را نشان می‌دهد. در سال‌های اخیر تفاهم‌نامه‌هایی میان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی امضا و همکاری‌های خوبی آغاز شده است که نتیجه‌ی آن واگذاری پروژه‌های تحقیقاتی به مراکز علمی، دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور بوده است. اعضای هیئت علمی به عنوان مجری اصلی این پروژه‌ها نقش تاثیرگذاری در به حرکت درآوردن چرخه‌ی ارتباط با جامعه و صنعت و اقتصاد کشور ایفا کرده‌اند. در ادامه گزارشی از آمار مرتبط با قراردادهای در سال-های اخیر ارائه شده است که شاخص‌های مختلف در آن ارایه گردیده‌اند. آمارهای حاصله نشان از کم بودن تعداد قراردادهای

شکل ۲: تعداد قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه در حال اجرا

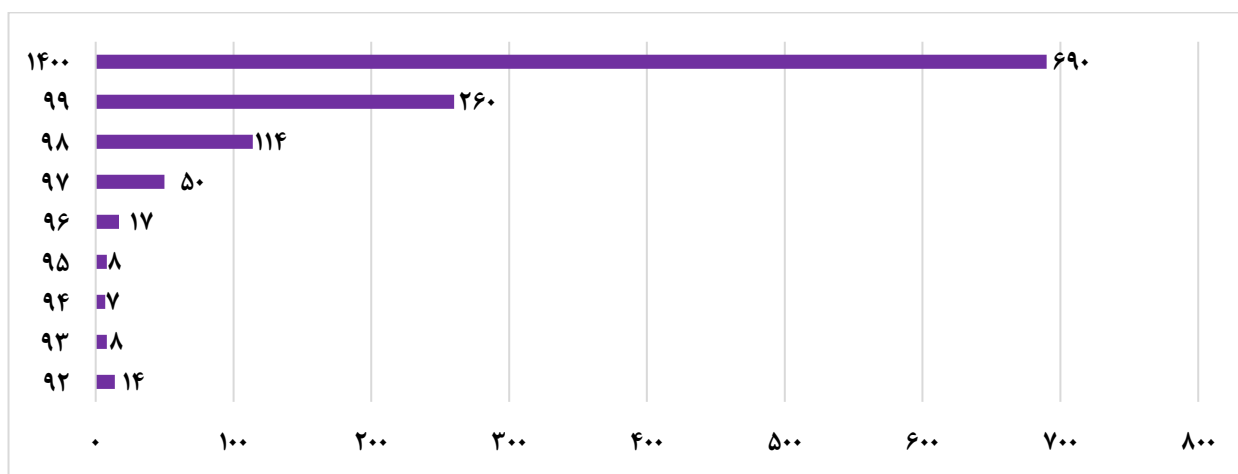

شکل ۳: مبلغ قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه در حال اجرا (میلیارد تومان)

کلان دانشگاه‌ها با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی به نسبت دانشجویان و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها دارد. به عبارت دیگر هنوز هم از پتانسیل دانشگاه‌ها به خوبی استفاده نشده است و می‌توان انتظار رشد بیشتری را در آینده داشت.

۱-۳- فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاهها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت

فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مراکز علمی در جامعه و صنعت زمینه مناسبی را برای ارتقا توانمندی‌ها و مهارت ایشان در جهت کسب دانش بومی و انتقال یافته‌های پژوهشی به جامعه فراهم می‌سازد. در طی فرصت مطالعاتی، عضو هیئت علمی در واحد عملیاتی دولتی یا غیردولتی (شامل بخش‌های صنعتی، اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی، خدماتی و کشاورزی) حضور می‌یابد. بر اساس آئین نامه این طرح، اساتید با موافقت دانشگاه می‌توانند بین ۳ تا ۶ ماه به واحدهای اقتصادی و صنعتی مأمور شده و در جهت کمک و بهبود کیفی و عملیاتی واحدهای فوق همکاری نمایند.

شکل ۴: تعداد فرصت مطالعاتی ارتباط با جامعه و صنعت توسط اعضای هیأت علمی

سازمان پژوهش و فناوری
دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی در جامعه و صنعت

برای ثبت درخواستها و محورهای همکاری و همچنین اطلاع از نیازهای فرصت مطالعاتی شرکتها و دستگاههای اجرایی به سایت دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با آدرس زیر مراجعه نمایید.

<https://industry.msrt.ir/fa/page/1435/>

شکل ۵: سامانه فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی در جامعه و صنعت

۱-۴- حمایت از طرح‌های مزیت استانی

با توجه به اینکه یکی از مهم‌ترین اهداف دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری کشور، رفع نیازها و چالش‌های اساسی کشور و کمک به تولید و رشد اقتصادی است، انتظار می‌رود که دانشگاهیان و مراکز علمی به این رسالت بیشتر توجه کرده و اقدامات مناسبی به عمل آورند که می‌توان از آن‌ها در جهت اجرای طرح‌های مزیت استانی بهره‌مند شد. بر این اساس لازم است دانشگاه‌ها و مراکز علمی بر اساس شرایط و توانمندی‌های خود نقش خود را در این راستا تعریف کرده و اقدامات لازم و مناسب را صورت دهند.

همکاری با بنیاد ملی نخبگان در راستای حمایت از پروژه‌های فناورانه طرح‌های مزیت استانی

همکاری با ستاد اجرایی فرمان امام (ره) در راستای حمایت از پروژه‌های فناورانه طرح‌های مزیت استانی

حمایت مالی از دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت عتف از طرح‌های مزیت استانی

همکاری با بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی در راستای حمایت از طرح‌های مزیت استانی

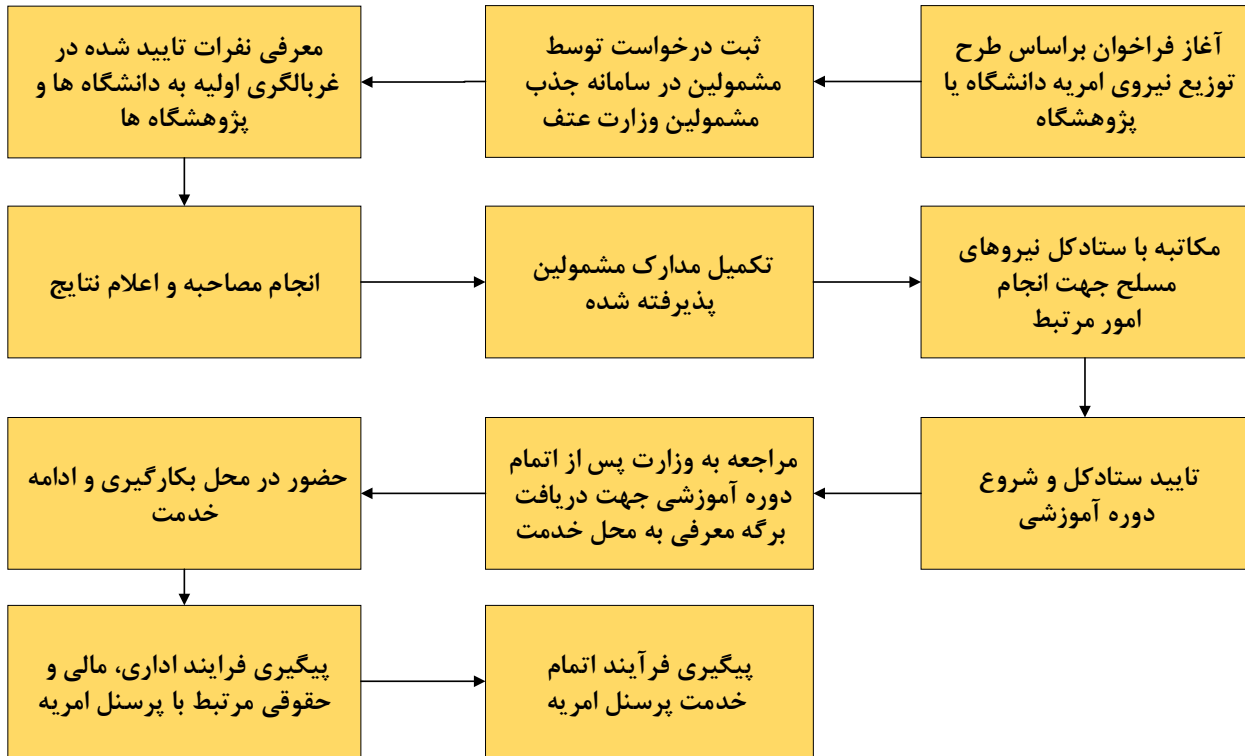
همکاری با وزارت کشور در راستای حمایت از طرح‌های مزیت استانی
همکاری با وزارت کشور در راستای حمایت از طرح‌های مزیت استانی

شکل ۶: اقدامات انجام شده در راستای طرح‌های مزیت استانی

۱-۵- جذب امریه‌های ارتباط با جامعه و

صنعت در راستای تحقق سیاست‌های کلی اشتغال ابلاغ‌شده از سوی مقام معظم رهبری و تکالیف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در برنامه اشتغال فراگیر مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، طی تفاهم نامه‌های همکاری مشترک با ستاد کل نیروهای مسلح با اهداف ارتقاء توانمندی‌های مهارت‌های شغلی و حرفه‌ای مشمولین دانش‌آموخته دانشگاهی، بهره‌مندی از دانش آموختگان دارای مهارت به عنوان کارکنان وظیفه‌مأمور در مراکز آموزشی، پژوهشی و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت دانش آموختگان دانشگاهی در تقویت ارتباط دانشگاه‌ها پژوهشگاه‌های کشور با جامعه و صنعت، ساماندهی و جذب پرسنل امریه‌های ارتباط با جامعه و صنعت به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری واگذار گردید.

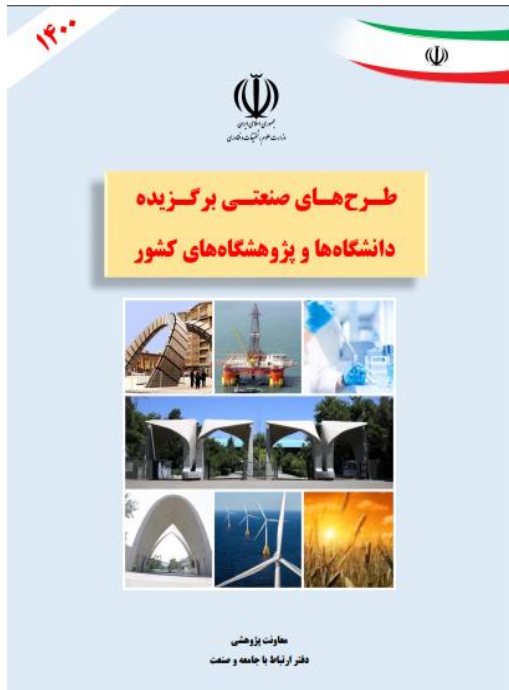

شکل ۷: فرآیند جذب نیروهای امریه سربازی ارتباط با جامعه و صنعت

جدول ۱: تشریح کامل آمار جذب نیروهای امریه در سالهای ۹۸ و ۹۹

ردیف	بازه زمانی	مجموع جذب امریه
۱	سال ۱۳۹۸	۱۰۶
۲	سال ۱۳۹۹	۱۲۰
۳	سال ۱۴۰۰	۲۰۲
۴	سال ۱۴۰۱	۱۶۸
مجموع	از سال ۱۳۹۸ تا سال ۱۴۰۱	۵۹۶

۱-۶- شناسایی، ترویج و تقدیر از طرح‌های صنعتی برگزیده دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور

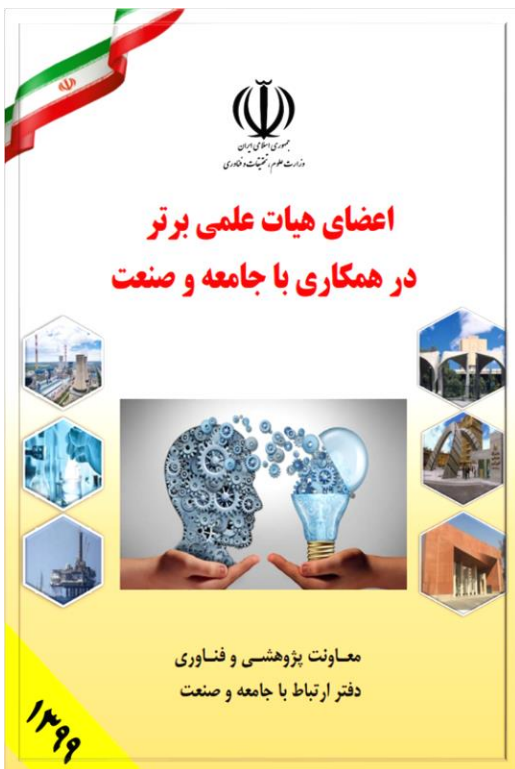

نقش پژوهش و فناوری در توسعه جوامع هر روز بیشتر می‌شود و با توجه به نقش‌آفرینی دانشگاه‌ها و صنایع در این موضوع، لزوم ارتباط آن‌ها با صنایع و دستگاه‌های اجرایی در سال‌های اخیر بیش از پیش پر رنگ شده است. رفع نیازها و مشکلات صنایع داخلی و بی‌نیاز کردن آن‌ها از وابستگی‌های خارجی رسالت دانشگاه‌ها در تحقق اقتصاد مقاومتی است. در این مسیر اهمیت مستندسازی و معرفی دستاوردهای دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور بیش از پیش به چشم می‌آید. لذا دفتر ارتباط با جامعه و صنعت هر ساله اقدام به شناسایی و تدوین قراردادهای برگزیده دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها نموده است و مجموعه طرح‌ها و دستاوردهای حاصله را منتشر می‌نماید.

۱-۷- اعضای هیات علمی برتر در همکاری دانشگاه‌ها با جامعه و

صنعت

طی دهه‌های اخیر روند تحول و پیشرفت در ساختار و فعالیت دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور بسیار قابل توجه بوده است. در راستای تشویق و حمایت از فعالیت اثربخش اعضای هیات علمی، در سال ۱۳۹۹ نسبت به شناسایی و معرفی اعضای هیئت علمی برتر در همکاری با جامعه و صنعت از طریق دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور اقدام شده است که از میان برگزیدگان فوق، تعدادی بعنوان "دانشمندان برتر در همکاری با جامعه و صنعت" معرفی شدند.

شاخص‌های شناسایی اعضای هیئت علمی برتر در همکاری با جامعه و صنعت

- مشارکت در فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی‌های ملی و منطقه‌ای
- اجرای قراردادهای پژوهشی تقاضا محور
- رایبه دستاوردهای مهم و موثر در رفع مشکلات کشور
- همکاری با نهادها و صنایع کشور برای بهبود بهره‌وری و کارایی
- نقش‌آفرینی موثر در ایجاد و فعالیت شبکه‌های علمی و تشکل‌های تخصصی اثرگذار در امور اجتماعی، اقتصادی و صنعتی
- فرصت‌های شغلی
- جذب و ساماندهی نخبگان و استعدادهای برتر

۱-۸- سومین رویداد الگوها و راهکارهای نوین در همکاری دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت

تغییرات در وضعیت اقتصادی، اجتماعی کشور طی سال‌های اخیر و رشد کمی و کیفی دانشگاه‌ها در مراکز علمی، ضرورت تدوین روش‌ها و راهکارهای نوین در همکاری متقابل بین دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت را بیش از پیش نمایان نموده است. بر این اساس در راستای توسعه ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت برگزاری دومین رویداد "الگوها و راهکارهای نوین در همکاری دانشگاه با جامعه و صنعت" برنامه‌ریزی گردید. این رویداد با هدف شناسایی و تقدیر از ایده‌ها و الگوهای نوین در توسعه و تسهیل ارتباط دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی، پژوهشی و

فناوری با جامعه و صنعت برگزار شد. ایده‌های نوین و برگزیده در این رویداد می‌تواند در بهبود همکاری‌های بین

مراکز علمی و اجرایی مؤثر واقع شده و بنا به فراخور امکانات و زیرساخت‌های موجود، در دستور کار جهت اجرایی شدن قرار گیرند. در مرحله اول این رویداد ایده دریافت شد و پس از داوری توسط کمیته داوران ایده برای ارائه به صورت شفاهی انتخاب شد و همچنین ایده برای چاپ در کتاب خلاصه ایده‌ها انتخاب شدند. پس از ارائه ایده‌های انتخاب شده در روز برگزاری رویداد در نهایت به عنوان ایده برگزیده با داوری نهایی توسط کمیته داوران انتخاب شدند.

۱-۹- سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه با هدف ساماندهی فعالیت‌های مرتبط با ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت و تجمیع فعالیت‌های ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت در یک سامانه جامع به وجود آمده است. از قابلیت‌های این سامانه به پایش فعالیت‌ها و عملکردهای مختلف توسط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور، امکان دریافت گزارش‌های مختلف و متنوع از فعالیت‌های ارتباط با جامعه و صنعت و تسهیل در فرآیند ارسال گزارش‌های عملکرد دانشگاه و پژوهشگاه‌های کشور به وزارت عتف می‌توان اشاره کرد.

بخش‌های مختلف سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

- اطلاعات و پایش قراردادهای ارتباط با صنعت
- مهارت افزایی
- هدایت شغلی و کاریابی تخصصی
- فرصت‌های مطالعاتی در جامعه و صنعت
- رصد اشتغال دانش‌آموختگان
- کارآموزی
- نیازهای پژوهشی صنعتی و کاربردی
- امریه‌های ارتباط با جامعه و صنعت
- کتاب‌ها و گزارش‌ها

سامانه ساجد

صفحه نخست | اطلاعات و پایش قراردادهای مهارت افزایی | رصد اشتغال دانش‌آموختگان | کارآموزی | هدایت شغلی و کاریابی تخصصی | نیازهای پژوهشی صنعتی و کاربردی

امریه‌های ارتباط با جامعه و صنعت | فرصت‌های مطالعاتی | کتاب‌ها و گزارش‌ها | استعمال قراردادهای پژوهشی | فرصت‌های شغلی | جذب نخبگان و استعدادها برتر | پنل کاربری

سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه

یکی از راه‌های بهبود ارتباط صنعت و دانشگاه ساماندهی نیازهای و اولویت‌های پژوهشی صنایع و شرکت‌ها و همچنین آگاه کردن جامعه دانشگاهی از این نیازها می‌باشد. در همین راستا بخشی با عنوان **نیازهای پژوهشی صنعتی و کاربردی در سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)** راه‌اندازی شده است.

مشاهده نیازها و پایان‌نامه‌های تقاضا محور

دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور می‌توانند به صورت مستقیم و حسب امکانات و توانمندی‌ها، مذاکرات و روش‌های همکاری را دنبال کنند. جامعه دانشگاهی می‌توانند جهت مشاهده لیست نیازها، از این طریق اقدام نمایند.

ثبت نیاز و پایان‌نامه جدید

شرکت‌ها، صنایع بزرگ و کوچک، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی می‌توانند برای ثبت نیازهای پژوهشی صنعتی و کاربردی خود، از این طریق اقدام نمایند.

<https://sajed.msrt.ir/ministry/home>

شکل ۸: صفحه اصلی سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

۱۰-۱- امکانات و قابلیت‌های سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

- ساماندهی فعالیت‌های مربوط به ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت
- امکان دریافت گزارش‌های مختلف و متنوع از فعالیت‌های ارتباط با جامعه و صنعت
- امکان برقراری ارتباط با سامانه‌های دیگر در وزارت عتف
- تجمیع فعالیت‌های ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت در یک سامانه جامع
- تسهیل در فرآیند ارسال گزارش‌های عملکرد دانشگاه و پژوهشگاه‌های کشور به وزارت عتف
- امکان اضافه نمودن ماژول‌های مورد نیاز هر دانشگاه / پژوهشگاه به سامانه
- پایش فعالیت‌ها و عملکردهای مختلف توسط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور
- طراحی ساختار فرآیندی برای اجرای فعالیت‌ها و تعیین نقش کاربران هر فرآیند
- امکان وارد نمودن اطلاعات بخش‌های مختلف به سامانه از طریق فایل اکسل

۱۱-۱- ایجاد مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی در دانشگاه‌ها

یکی از چالش‌های مهم در کشور عدم توازن در تامین نیروی انسانی متخصص، تعیین اولویت‌ها و نیازهای شغلی مورد نیاز و اشتغال مناسب دانش‌آموختگان دانشگاهی است. بر همین اساس و با توجه به رشد تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، تخصصی‌تر شدن مشاغل و حرکت به سمت کسب و کارها بر پایه‌ی فناوری‌های پیشرفته و لزوم توسعه و بهره‌وری صنایع کشور، ایجاد مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی امری ضروری می‌باشد.

برخی از وظایف و نقش های مرکز هدایت شغلی به شرح زیر می باشد:

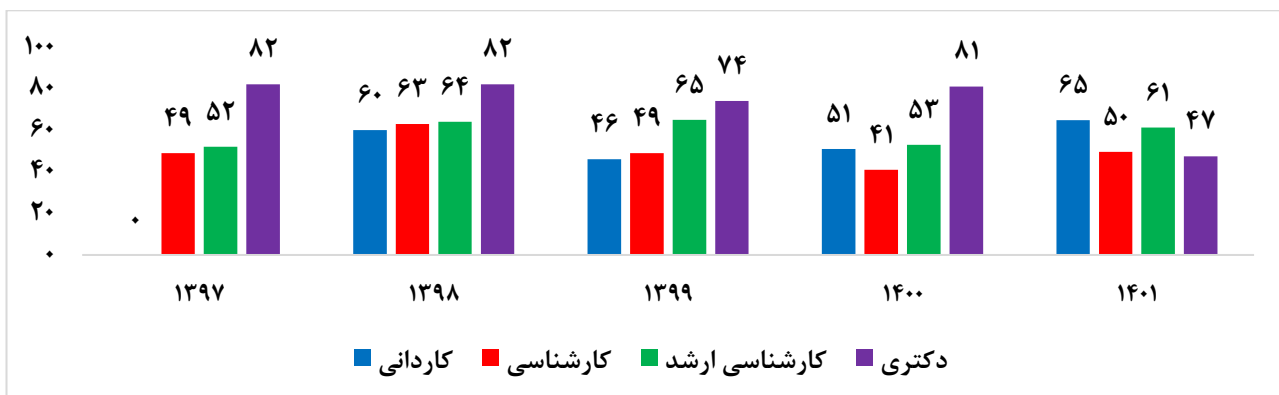

شکل ۹- وظایف پیشنهادی مرکز مشاوره شغلی و کاریابی تخصصی دانشگاهی

بدین منظور، برنامه ریزی های مناسبی جهت ایجاد مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی صورت پذیرفت. پس از بررسی و ارزیابی عملکرد دانشگاه ها در حوزه های مرتبط با اشتغال دانشجویان و دانش آموختگان و بر اساس پراکندگی جغرافیایی، در سال های اخیر تعداد ۴۷ دانشگاه جهت ایجاد مرکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی انتخاب و مورد حمایت مالی قرار گرفتند. این مراکز نقش بسیار زیادی در توسعه و تقویت مهارت های فردی و شغلی دانشجویان، آشنایی دانشجویان با ویژگی های شخصی و علاقه مندی های شغلی داشته و نسبت به ساماندهی دوره های کارآموزی متناسب با مشاغل مورد علاقه دانشجویان اقدام می نمایند. آشنایی با نیازها و الزامات بازار کار حال و آینده و همچنین کمک به یافتن شغل مناسب برای دانش آموختگان دانشگاهی از دیگر وظایف و ماموریت های این مراکز می باشند. این امر افزایش اشتغال دانش آموختگان متخصص دانشگاهی و افزایش امکان ایجاد کسب و کارهای جدید را در بر خواهد داشت. نشست های متعددی نیز در جهت انتقال تجارب دانشگاه های مختلف با هدف ایجاد ساختار، وظایف و عملکرد مناسب این مراکز برگزار گردید و اقدامات لازم جهت حمایت مالی از برنامه ها و طرح های دانشگاه ها در خصوص مهارت افزایی و کمک به اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی صورت گرفته است. همچنین مستنداتی برای راهنمایی و مشاوره هر چه بیشتر مراکز در دانشگاه ها نیز تهیه گردید.

۱۲-۱- رصد اشتغال دانش آموختگان در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور

طرح رصد اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی با هدف فرهنگ سازی پایش وضعیت دانش آموختگان در دانشگاه ها و موسسات آموزشی، ایجاد نظام مناسب اطلاع رسانی به ذی نفعان در رابطه با وضعیت اشتغال هر یک از رشته های دانشگاهی، رصد مستمر ظرفیت های محیطی و شرایط بازار کار منطقه ای و شناسایی شکاف دانشی و مهارتی دانش آموختگان و اخذ اطلاعات از سامانه های اطلاعاتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی صورت گرفته است. طرح رصد اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی در سال های اخیر در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی صورت گرفت.

شکل ۱۰: مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال به تفکیک مقطع تحصیلی در کل کشور بر اساس نتایج طرح پایش وزارت علوم در سال های

۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱

بررسی روش ها و الگوهای موفق دانشگاه ها در راستای توسعه کمی و کیفی دوره های کارآموزی دانشجویان

معاونت پژوهش و فناوری
دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

۱۳-۱- ساماندهی دوره های کارآموزی در دانشگاه ها و

مراکز آموزش عالی کشور

دوره های کارآموزی بخش مهمی از افزایش توانمندی تخصصی و مهارتی دانشجویان محسوب می شود. انجام مناسب این دوره ها مستلزم نظارت و برنامه ریزی دقیق دانشگاه ها از یک سو و مشارکت مناسب صنایع برای ارائه تسهیلات و فرصت های مناسب است. بر این اساس مکاتبات و مذاکرات مختلفی با وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی صورت گرفته

است. با توجه به ضرورت برنامه‌ریزی برای توسعه منابع انسانی مورد نیاز طرح‌های توسعه‌ای کشور و توانمندسازی دانشجویان برای ورود به عرصه فعالیت‌های اقتصادی پس از فراغت از تحصیل، ساماندهی دوره‌های کارآموزی بسیار حائز اهمیت می‌باشد. در این برنامه سعی گردید پس از تدوین شاخص‌ها و عوامل مهم در بهبود کیفی دوره‌ها، برگزاری دوره‌های کارآموزی با همکاری صنایع و دستگاه‌های اجرایی ساماندهی گردد. تدوین بسته‌های تشویقی برای صنایع و استادان راهنما برای مشارکت موثر و سازنده در امر کارآموزی و همچنین اصلاح و بررسی نظام کارآموزی براساس استانداردهای بین‌المللی و اجرای آزمایشی در برخی از دانشگاه‌های کشور از دیگر اقدامات این برنامه بوده است. همچنین در جهت ارایه روش‌های مناسب و اثر بخشی دوره‌های کارآموزی، تدوین شیوه‌نامه کارآموزی نیز در دست اقدام می‌باشد.

۱-۱۴- هماهنگی و برگزاری دوره‌های مهارت افزایی با مشارکت صنایع و دستگاه‌های اجرایی

ساماندهی و برگزاری دوره‌های مهارت افزایی با مشارکت صنایع و دستگاه‌های اجرایی علاوه بر آشنایی دانش‌آموختگان با مهارت‌های تخصصی خاص می‌تواند با توسعه و همکاری دانشگاه‌ها با صنعت در انتقال فناوری‌های جدید و ارتقای توان علمی و فنی صنایع تاثیر گذار باشد. این دوره‌ها هزینه‌های آموزش نیروی کار در واحد‌های صنعتی را نیز کاهش خواهد داد و صنایع می‌توانند نیروی کار با مهارت را از میان دانشجویان و دانش‌آموختگانی که در این دوره‌ها شرکت نموده‌اند انتخاب نمایند. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری سالانه در جهت ایجاد ارتباط و استفاده از ظرفیت صنایع و دستگاه‌های اجرایی، مکاتبه‌هایی را با آن‌ها انجام داده و در نشست‌های تخصصی روش‌ها و راهکارهای توسعه مهارت افزایی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور را تشریح می‌نماید. بمنظور تشویق دانشجویان به گذراندن دوره‌های مهارت افزایی که به بهبود وضعیت اشتغال آن‌ها کمک خواهد کرد. مشمولانی که در دوران دانشجویی در دوره‌های مهارت افزایی شرکت نمایند امتیازات خدمتی اخذ می‌نمایند.

۱-۱۵- ساماندهی دوره‌های کارآموزی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

دوره‌های کارآموزی بخش مهمی از افزایش توانمندی تخصصی و مهارتی دانشجویان محسوب می‌شود. انجام مناسب این دوره‌ها مستلزم نظارت و برنامه‌ریزی دقیق دانشگاه‌ها از یک سو و مشارکت مناسب صنایع برای ارائه

تسهیلات و فرصت های مناسب است. بر این اساس مکاتبات و مذاکرات مختلفی با وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی صورت گرفته است. با توجه به ضرورت برنامه ریزی برای توسعه منابع انسانی مورد نیاز طرح های توسعه ای کشور و توانمندسازی دانشجویان برای ورود به عرصه فعالیت های اقتصادی پس از فراغت از تحصیل، ساماندهی دوره های کارآموزی بسیار حائز اهمیت می باشد. در این برنامه سعی گردید پس از تدوین شاخص ها و عوامل مهم در بهبود کیفی دوره ها، برگزاری دوره های کارآموزی با همکاری صنایع و دستگاه های اجرایی ساماندهی گردد. تدوین بسته های تشویقی برای صنایع و استادان راهنما برای مشارکت موثر و سازنده در امر کارآموزی و همچنین اصلاح و بررسی نظام کارآموزی براساس استانداردهای بین المللی و اجرای آزمایشی در برخی از دانشگاه های کشور از دیگر اقدامات این برنامه بوده است و در جهت ارایه روش های مناسب و اثر بخش دوره های کارآموزی تدوین شیوه نامه کارآموزی نیز در دست تدوین می باشد.

۱-۱۶- درصد اشتغال دانش آموختگان در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور

طرح رصد اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی به منظور پایش وضعیت اشتغال دانش آموختگان در چهار سال متوالی سال های ۹۷، ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰ صورت گرفته است. کتاب حاضر وضعیت اشتغال دانش آموختگان دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور را در سال ۱۴۰۱ مورد بررسی قرار داده است.

بر همین اساس دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور، از سال ۱۳۹۷ بمنظور پایش اشتغال دانش آموختگان فعال شده اند. علاوه بر جمع آوری اطلاعات مرتبط با اشتغال دانش آموختگان خود، نسبت به بررسی تحلیل داده ها اقدام نموده و برنامه های آموزشی خود را جهت بهبود وضعیت اشتغال دانش آموختگان اقدام نمایند. بررسی میزان اشتغال در رشته های مختلف دانشگاهی توسط دانشگاه ها موجب توجه هر چه بیشتر دانشگاه ها به مساله اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی خواهد شد و بر اساس آن، سیاست های مناسب در راستای پذیرش دانشجوی، ایجاد و توسعه رشته های جدید، هدفمندی پایان تحصیلات تکمیلی، بهبود دوره های کارآموزی و توسعه دوره های مهارت افزایی را در برداشته شد. بر اساس این پایش، میزان اشتغال پذیری بر اساس مناطق مختلف پژوهشی و فناوری کشور در دسترس خواهد بود و می توان برنامه ریزی مناسب و حمایت هر چه بیشتر دولت و نهاد های سیاستگذار در مناطق دانشگاهی با اشتغال پایین تر را دنبال کرد. ارتباط مناسب و ساختارمند دانشگاه ها با

دانش آموختگان دانشگاهی می تواند منجر به انتقال تجارب و توسعه توانمندی های فردی و تخصصی دانشجویان گردد.

کتاب حاضر براساس تحلیل اطلاعات دریافت شده از ۷۴ دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و مراکز آموزش عالی دولتی و غیر دولتی بوده که از تعداد ۷۴ گزارش ارسالی تهیه گردیده است.

لذا از تمامی دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور که در تهیه و تنظیم این گزارش و پایش وضعیت اشتغال دانش آموختگان همکاری داشته اند تشکر نموده. امید است با همکاری مستمر کلیه دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و مراکز آموزش عالی، شاهد اثر بخشی نتایج این طرح در دانشگاه ها و مجموعه آموزش عالی باشیم.

۲- ضرورت و اهداف

آمار، اطلاعات و پژوهش های انجام شده در خصوص وضعیت اشتغال کشور نشان می دهد که می بایست برنامه های جامعی برای بهبود اشتغال دانش آموختگان کشور تدوین نمود. فاصله بین نیازها و شرایط بازار کار و آموزش های دانشگاهی و عدم هماهنگی این آموزش ها با نیازهای بازار کار، یکی از مشکلاتی است که منجر به ناکافی بودن نرخ اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی می شود. طبیعتاً دلایل متعددی منجر به بروز این شرایط شده است و علاوه بر دانشگاه ها، دیگر سازمان ها و دستگاه های اجرایی نیز باید در بهبود شرایط کسب و کار و رونق اقتصادی کشور همکاری نمایند.

تاکید بر ساماندهی دوره های مهارتی و کارآموزی دانشجویان و پیمایش مستمر اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی در اسناد بالادستی بیش از پیش بر اهمیت موضوع افزوده است. برخی از عناوین که در اسناد بالادستی مورد تاکید قرار گرفته است عبارتند از:

- سیاست های کلی اشتغال ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری (آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار (فعلی و آینده) و توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری بنگاه های اقتصادی جهت استفاده از ظرفیت آن ها)
 - تاکید بند ۷۶ برنامه ششم توسعه مبنی بر افزایش سهم آموزش های مهارتی در نظام آموزشی کشور
 - برنامه اشتغال فراگیر مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی (اقدام به منظور متناسب سازی تحصیل و اشتغال، توسعه دوره های کارآموزی و کارورزی در دوره های آموزش عالی، نظارت بر دوره های آموزشی کاربردی برگزار شده در محیط های دانشگاهی با رویکرد افزایش اشتغال پذیری، رتبه بندی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی بر مبنای میزان اشتغال پذیری فارغ التحصیلان و ...)
 - تصویب قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی در آذر ماه ۱۳۹۶
- در شرایط متعارف اقتصادی یکی از دلایل بیکاری و مهم تر از آن پایین بودن نرخ بهره وری نیرو کار، کمبود صلاحیت های حرفه ای مورد نیاز دانش آموختگان است. ارتقای کیفیت آموزش، روزآمدسازی برنامه های درسی،

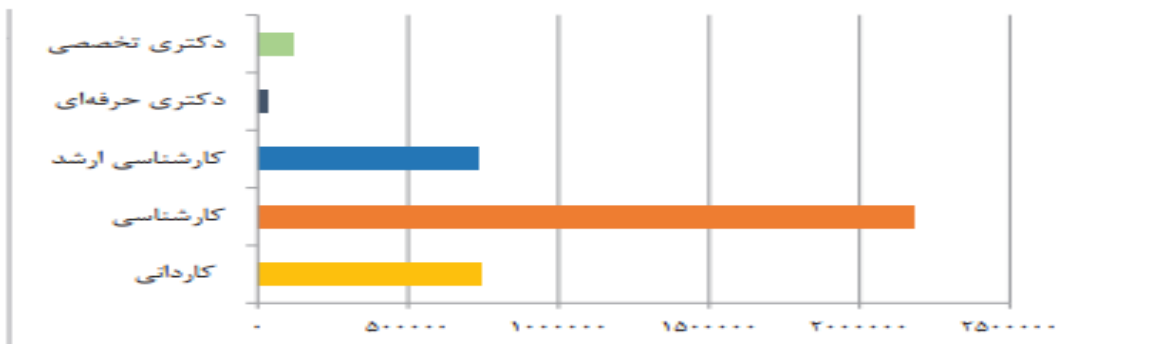
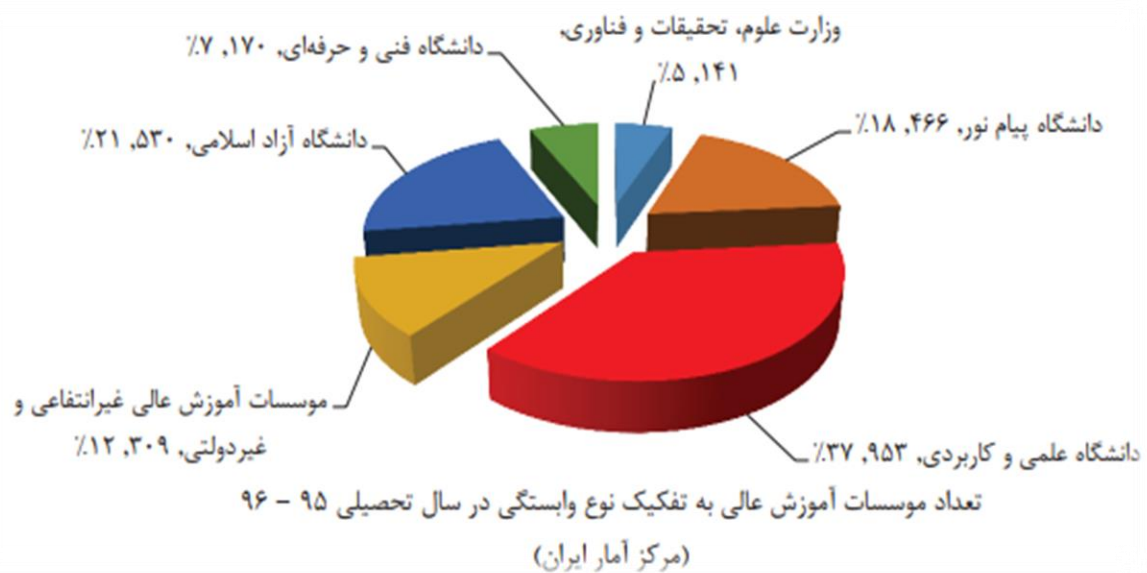
تجهیز آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها و سایر فضاهای یادگیری که به جنبه علمی آموزش مرتبط است، سازماندهی اجرای کارآموزی، کارورزی و بخش‌های کاربردی یادگیری مهارت در دانشگاه‌ها، انتخاب دروس اختیاری تقاضا محور، افزایش آموزش‌های آزاد دانشجویان در قالب فرابرنامه‌ای و یادگیری‌های غیررسمی می‌تواند به ارتقای صلاحیت‌های دانشجوی پس از فراغت از تحصیل و هنگام ورود به جرگه متقاضیان کار کمک کند. با بازنگری مداوم در برنامه‌های درسی و یکپارچگی سیاست‌ها، برنامه‌ها و اقدامات در دوران تحصیل دانشجو، امکان ارتقاء اثر بخشی برنامه و از آن طریق، بهبود در مهارت اشتغال پذیری دانشجویان بیشتر می‌شود. برخی از اهداف برگزاری و ساماندهی دوره‌های مهارت افزایی به شرح ذیل می‌باشد:

- ارتقاء توانمندی‌های مهارت‌های شغلی و حرفه‌ای دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاهی به عنوان نیروی ماهر و مورد نیاز بازار کار کشور
- افزایش سهم آموزش‌های مهارتی و فناوری پایه در برنامه درسی رشته‌های غیر مهارتی (دروس اختیاری)
- توسعه آموزش‌های مهارتی متناسب با نیاز بازار کار از طریق همکاری با صنایع دستگاه‌های اجرایی
- نوسازی و تقویت بنیه انسانی و مادی دانشگاه‌ها بر محور جهنبه‌های عملی برنامه شامل آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها، بازدیدها، عملیات میدانی و سایر فعالیت‌های توانمند ساز دانشجویان کلیه رشته‌های تحصیلی
- هدایت شغلی به منظور بهبود شناخت دانشجویان از دوره‌های مهارتی، حرفه‌ها و مشاغل
- ارتقاء کمی و کیفی رویداد‌های مرتبط با اشتغال و مهارت‌های مرتبط در دانشگاه‌ها
- سازماندهی برگزاری دوره‌های مهارت افزایی در دانشگاه و هم‌افزایی ظرفیت‌های موجود

۳- وضعیت موجود

همانطور که اشاره شد نرخ اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی در حاضر چندان مناسب نیست. عوامل متعددی از جمله بهبود فضای کسب و کار، کاهش تصدی گری دولت و نهادهای، استفاده بهینه از بازار کار و نیازهای کشور، مدیریت همکاری های بین المللی و بهبود کیفیت نیروی کار دانش آموخته منجر به حل این مشکل خواهد شد. بهبود کیفیت نیروی کار دانش آموخته از وظایف نظام آموزش عالی کشور بوده و عوامل دیگر نیز می بایست مورد توجه نهادهای ذیربط قرار گرفته و اقدامات موثر و مناسب صورت پذیرد. ارتقای کیفیت آموزش، بازنگری برنامه های درسی متناسب با نیازهای بازار کار، تجهیز آزمایشگاه ها، کارگاه ها و سایر فضاهای یادگیری که به جنبه عملی آموزش مربوطه می گردد، سازماندهی و اجرای مناسب و کارآمد دوره های کارآموزی و کارورزی، توسعه و تقویت برگزاری دوره های مهارت افزایی و افزایش آموزش های آزاد دانشجویان در قالب فرا برنامه های و یادگیری های غیررسمی می تواند نقش بسزایی در افزایش مهارت های شغلی و حرفه های دانشجویان و دانش آموزان داشته باشد.

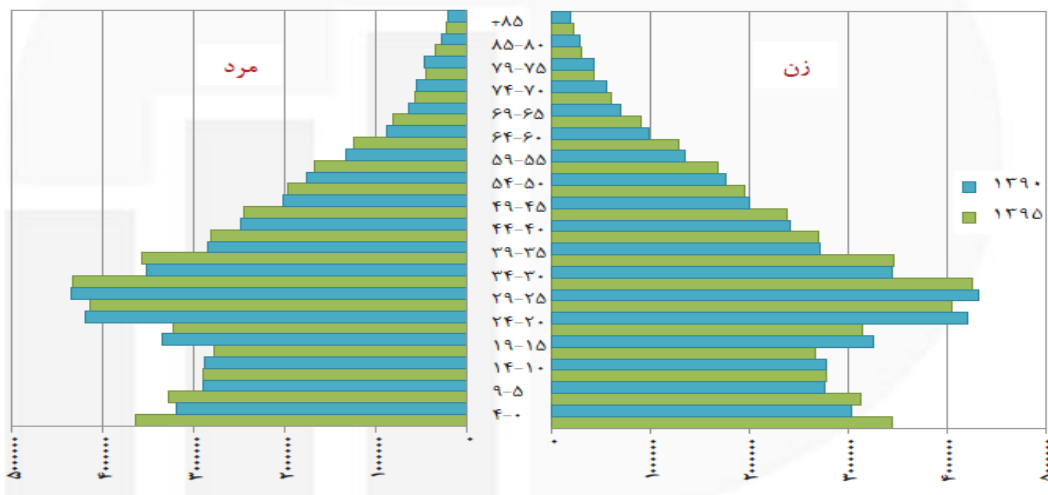
دانشجویان به تفکیک دوره تحصیلی در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ (مرکز آمار ایران)

نظام آموزش عالی کشور به طور روزافزون در معرض انتقادات و چالش‌های عدم تعادل بازار کار دانش‌آموختگان دانشگاهی بوده، گرچه در مورد بخش اعظم متغیرهای اثرگذار بر آن کنترل و دخالتی توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وجود ندارد.

آموزش عالی در ایران و جهان

طی سال‌های گذشته با افزایش تقاضا برای فراگیری آموزش‌های دانشگاهی، در راستای ایجاد عدالت اجتماعی و امکان فراگیری آموزش برای متقاضیان و همچنین جلوگیری از خروج آنان از کشور برای ادامه تحصیل و دریافت مدارک دانشگاهی، مراکز آموزش عالی دولتی توسعه و مراکز آموزشی خصوصی و غیردولتی ایجاد گردیدند. با بررسی روند جمعیتی کشور و عدم توسعه اقتصادی کشور و امکان اشتغال‌پذیری برای متولدین دهه‌ی ۶۰، به روشنی می‌توان دریافت که توسعه آموزش عالی امری اجتناب‌پذیر بوده است.

هرم سنی جمعیت در سال‌های ۹۰ و ۹۵ (بر اساس سرشماری‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵)

از سوی دیگر از آنجا که امروز نیروی انسانی متخصص مهم‌ترین عنصر توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها محسوب می‌شود، نقش سرمایه انسانی یک کشور در میزان رشد توسعه اقتصادی و اجتماعی آن اهمیت بیش از گذشته یافته است. بنابراین سرمایه‌گذاری در آموزش عالی یکی از اساسی‌ترین راه‌های دستیابی به توسعه اقتصادی و اجتماعی محسوب می‌شود. با توجه به نقش حیاتی آموزش عالی در تربیت نیروی انسانی گسترش آموزش عالی به لحاظ کمی و کیفی در کشور ایران که کشوری در حال توسعه بوده ضروری و اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که در دو دهه اخیر امکانات و بودجه‌های دولتی نتوانسته پاسخگویی این ضرورت باشد لذا تاسیس،

توسعه و تجهیز دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی خصوصی و غیردولتی مورد توجه ویژه قرار گرفته و رشد چشم گیری نیز داشته اند.

آمار آموزش عالی ایران در یک نگاه
سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

استان	دانشجو	تعداد دانشجو در ۱۰۰ هزار نفر جمعیت	دانشجوی زن (درصد)	دانشجوی دولتی (درصد)
کل کشور	۳۱۸۲۹۸۹	۳۸۳۱	۴۸/۵	۵۶/۵

داشتن تحصیلات دانشگاهی برای هر فرد در سراسر جهان یک امتیاز تلقی می‌شود. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OCED) سطح تحصیلات بزرگسالان هر کشور را درصد تحصیل کرده‌های رده سنی ۲۵ تا ۶۴ سال که مدرک دانشگاهی دارند دانسته است. بر اساس این تعریف ۹ کشوری که درصد افراد تحصیل کرده در آنها بالاست به ترتیب کانادا ۵۶/۲۷ درصد، ژاپن ۵۰/۵۰ درصد، کره جنوبی ۴۶/۸۶ درصد، انگلیس ۴۵/۹۶ درصد، آمریکا ۴۵/۶۷

Country	% Tertiary	% Upper Secondary	% Below Upper Secondary	2021 Population
Canada	56.71%	34.41%	8.87%	38,067,903
Japan	51.44%	NaN%	NaN%	126,050,804
Israel	50.92%	36.46%	12.63%	8,789,774
South Korea	47.74%	39.87%	12.39%	51,305,186
United States	46.36%	44.29%	9.35%	332,915,073
United Kingdom	45.74%	35.42%	18.83%	68,207,116
Ireland	45.66%	36.35%	17.99%	4,982,907
Australia	45.36%	35.63%	19.01%	25,788,215
Finland	44.30%	43.80%	11.90%	5,548,360
Norway	43.21%	38.76%	18.03%	5,465,630
Switzerland	42.59%	45.21%	12.19%	8,715,494
Iceland	42.38%	34.75%	22.86%	343,353
Sweden	41.94%	41.06%	17.00%	10,160,169
Luxembourg	40.33%	36.37%	23.30%	634,814
Lithuania	40.27%	52.55%	7.17%	2,689,862
Belgium	40.26%	36.54%	23.20%	11,632,326
Estonia	39.66%	49.02%	11.32%	1,325,185

دانش آموختگان آموزش عالی در کشورهای پیشرفته

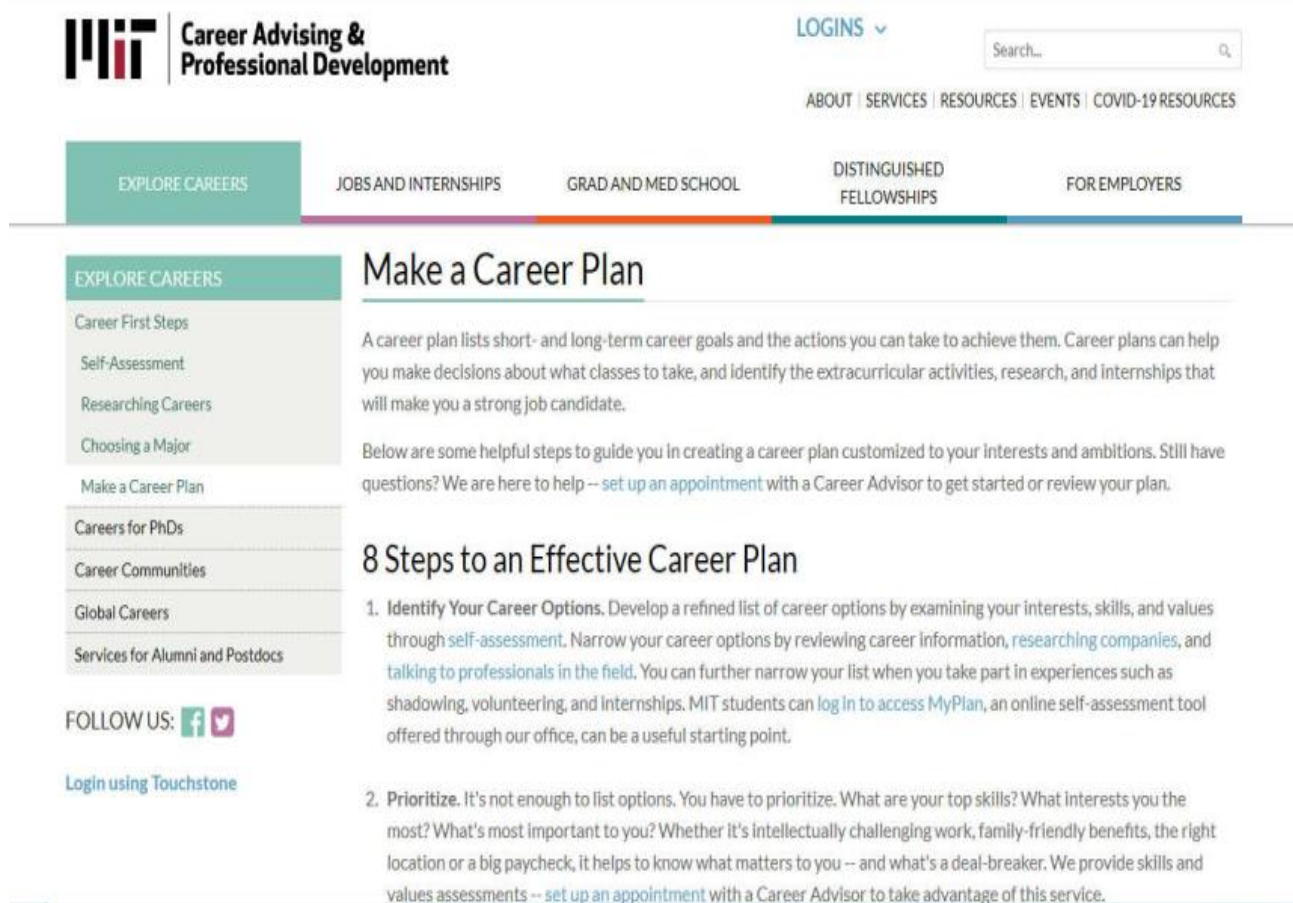
درصد، استرالیا ۴۳/۷۴ درصد، فنلاند ۴۳/۶۰ درصد، نروژ ۴۳/۰۲ درصد و لوکزامبورگ ۴۲/۸۶ درصد می‌باشند. لازم به ذکر است که این عدد در ایران حدود ۱۴/۴ درصد می‌باشد که با توجه به توسعه‌هایی که در دهه‌های گذشته داشته است هنوز فاصله زیادی با کشورهای دنیا دارد. عدم تناسب بین رشته‌های دانشگاهی با خواسته‌ها و نیازهای جامعه و عدم ایجاد مهارت‌های خاص در دانشجویان جهت پاسخگویی به تغییرات و نیازهای بازار کار از دلایل عمده افزایش نرخ بیکاری دانش آموختگان دانشگاهی است. بر همین اساس، تاکید بر ساماندهی پیمایش مستمر اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی در اسناد بالادستی بیش از پیش بر اهمیت موضوع افزوده است.

۴- تجارب و برنامه‌های

دانشگاه‌های دنیا در حوزه اشتغال

توسعه آموزش‌های مهارتی بخش بسیار مهمی برای توسعه منابع انسانی و افزایش بهره‌وری و درآمد است. سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه مهارت افزایی و هدایت شغلی می‌تواند منجر به اشتغال پایدار در صنعت گردد. عدم تطابق بین تقاضا و عرضه را برطرف کند و کارایی کسب و کار و بهره‌وری را بهبود بخشد. از آنجا که توسعه مهارت یک دستور کار مهم در نقشه جهانی است، می‌تواند با اتخاذ رویکردهای صحیح برای مقابله با مشکل کمبود مهارت و استفاده بهینه از منابع انسانی، تا حد زیادی اقتصاد و جوامع را منتفع سازد. مقالات متعدد بیانگر این موضوع است که ابتکارات مهارتی مختلف در کشورهای مختلف جهان، تأثیر بسزایی در بهبود اشتغال و درآمد جوانان داشته است، اما اجرای موفقیت آمیز و نتایج آن، تنها از طریق مشارکت سایر ذینفعان عمدتاً دولت و صنعت امکانپذیر است

۴-۱- دانشگاه MIT آمریکا

The screenshot shows the MIT Career Advising & Professional Development website. The main navigation bar includes 'EXPLORE CAREERS', 'JOBS AND INTERNSHIPS', 'GRAD AND MED SCHOOL', 'DISTINGUISHED FELLOWSHIPS', and 'FOR EMPLOYERS'. The 'EXPLORE CAREERS' section is active, displaying a sidebar with links like 'Career First Steps', 'Self-Assessment', 'Researching Careers', 'Choosing a Major', 'Make a Career Plan', 'Careers for PhDs', 'Career Communities', 'Global Careers', and 'Services for Alumni and Postdocs'. The main content area features the heading 'Make a Career Plan' with a sub-heading '8 Steps to an Effective Career Plan'. The first step is '1. Identify Your Career Options', which involves developing a refined list of career options by examining interests, skills, and values through self-assessment, reviewing career information, researching companies, and talking to professionals in the field. The second step is '2. Prioritize', which emphasizes the need to prioritize options based on what matters most to the individual, such as intellectually challenging work, family-friendly benefits, or a big paycheck.

دانشگاه ام آی تی برنامه هدایت شغلی و گام‌های مهم آن را برای دانشجویان و فارغ‌التحصیلان ارائه می‌کند. یک برنامه شغلی با اهداف شغلی کوتاه مدت و بلند مدت و اقداماتی را که می‌توانید برای دستیابی به آنها انجام دهید ذکر کرده است. برنامه‌های شغلی این دانشگاه به دانشجویان و فارغ‌التحصیلان در تصمیم‌گیری درباره

انتخاب دوره‌ها و کلاس‌هایی که در دانشگاه در خصوص هدایت شغلی برگزار می‌شود، کمک می‌کند. در این دانشگاه فعالیت‌های فوق برنامه شغلی، تحقیق و کارآموزی با این هدف برگزار می‌شود که دانشجویان به این شناخت برسند که شغل مناسب آنها کدام است. در سایت دانشگاه ۸ مرحله یک برنامه شغلی کارآمد بیان شده است که عبارتند از: گزینه‌های شغلی خود را مشخص کنید. با بررسی علایق، مهارت‌ها و ارزش‌های خود از طریق ارزیابی خود، لیستی منتخب از گزینه‌های شغلی تهیه کنید. گزینه‌های شغلی خود را با مرور اطلاعات شغلی، تحقیق و گفتگو با متخصصان این حوزه محدود کنید. با بهره‌گیری از تجربیاتی مانند کار داوطلبانه و کارآموزی می‌توانید لیست خود را محدود کنید. دانشجویان MIT می‌توانند برای دسترسی به یک ابزار خود ارزیابی آنلاین وارد سیستم شوند که می‌تواند یک نقطه شروع مفید برای تهیه لیست شغلی مناسب هر فرد باشد. اولویت بندی کنید. لیست کردن گزینه‌ها کافی نیست. شما باید اولویت بندی را انجام دهید. مهارت‌های برتر شما چیست؟ بیشترین علاقه شما چیست؟ چه چیزی برای شما مهم‌تر است؟ این که آیا این کار از نظر فکری چالش برانگیز است، مزایای خانوادگی و حیاط دوستانه دارد، مکان مناسب دارد، به شما کمک می‌کند تا بدانید چه چیزی برای شما اهمیت دارد. قرارهای ملاقات مشاورهای دانشگاه در انجام این کار کمک می‌کند. مقایسه کنید. امیدوار کننده ترین گزینه‌های شغلی خود را در برابر لیست مهارت‌های اولویت بندی شده، علاقه‌ها و ارزشهای خود مقایسه کنید. عوامل دیگر را در نظر بگیرید. شما باید عواملی را غیر از ترجیحات شخصی در نظر بگیرید. تقاضای فعلی برای این زمینه چیست؟ اگر تقاضا کم است یا ورود دشوار است، آیا اهل ریسک هستید؟ برای ورود به این شغل چه مدارکی لازم است؟ آیا به آموزش یا آموزش اضافی نیاز دارد؟ انتخاب این گزینه چگونه بر شما و دیگران در زندگی تأثیر خواهد گذاشت؟ مشاوره از دوستان، همکاران و اعضای خانواده را جمع کنید. نتایج و موانع احتمالی را برای هر یک از گزینه نهایی خود در نظر بگیرید. انتخاب کن. مسیرهای شغلی را که برای شما مناسب است انتخاب کنید. اینکه چند مسیر را انتخاب می‌کنید به وضعیت و سطح علاقه شما بستگی دارد. اگر اهل برنامه ریزی هستید، ممکن است شناسایی گزینه‌های مختلف بهترین باشد. ممکن است چندین مسیر برای افزایش تعداد فرصت‌های بالقوه بخواهید. اهداف را تنظیم کنید. اکنون که گزینه‌های شغلی خود را مشخص کرده‌اید، یک برنامه عملی برای اجرای این تصمیم تهیه کنید. اهداف و گام‌های خاص و محدود برای رسیدن به

برنامه خود مشخص کنید. اهداف کوتاه مدت (برای رسیدن به یک سال یا کمتر و اهداف بلند مدت که در یک تا پنج سال به دست می‌آورد) را تعیین کنید. برنامه اقدام شغلی خود را ایجاد کنید. واقع بینانه بودن در مورد انتظارات و جدول زمانی مهم است. اقدامات عملی خاصی را برای دستیابی به اهداف خود بنویسید و به خودتان کمک کنید تا سازماندهی شوند. آنها را در هنگام تکمیل بررسی کنید، اما اصلاح برنامه عمل شغلی خود را در صورت لزوم انجام دهید اهداف و اولویت‌های شما ممکن است تغییر کند و این کاملاً خوب است. با یک مشاور شغلی ملاقات کنید. مشاوران دانشگاه در اینجا برای کمک به شما در تصمیم‌گیری‌های مؤثر حرف‌های هستند. در نهایت اینکه دانشگاه MIT برای صحبت در مورد گزینه‌ها و نگرانی‌های شغلی افراد و قرار ملاقات با متخصصان و مشاوران شغلی برنامه نرم افزاری Handshake در وب سایت خود قرار داده است.

۴-۲- دانشگاه‌های استرالیا

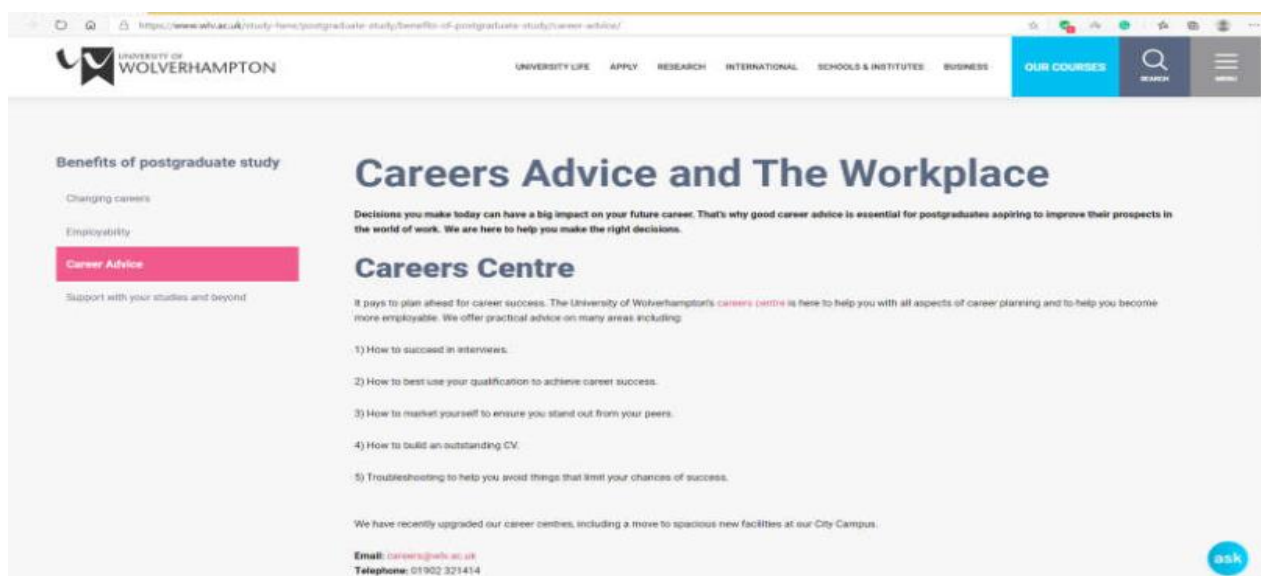
سیستم آموزش فنی و حرفه ای استرالیا (VET) رویکرد بازاری را اتخاذ می کند که توسط دولت و نهادهای مستقل تنظیم می شود که در چارچوب صالحیت های استرالیا (AQF) عمل می کنند. آموزش در کالس های درس، در محل کار، آنالین و از طریق سایر روش های آرایه انعطاف پذیر انجام می شود. سیستم آموزش ملی متشکل از ارائه دهندگان آموزش ثبت شده (عمومی یا خصوصی) است که دوره های معتبر را ارائه می دهند. در حال حاضر بیش از ۴۴۰۰ سازمان آموزشی ثبت شده در استرالیا وجود دارد (تقریباً ۳۱۰۰ ارائه دهنده خصوصی). سازمان های آموزشی ثبت شده در دولت متشکل از موسسات آموزش فنی و تکمیلی (TAFE) مدارس متوسطه و کالج ها، دانشگاه ها و دانشکده های کشاورزی و فنی هستند. سازمانهای آموزشی ثبت شده خصوصی شامل شرکتهایی است

که

WORLD UNIVERSITY RANKINGS					Source: QS		
THE TOP 10				THE AUSTRALIAN TOP 10			
	MIT	US	1	—	ANU	27=	▲4
	Oxford	UK	2	▲3	Melbourne	37	▲4
	Stanford	US	3=	▼1	Sydney	38	▲2
	Cambridge	UK	3=	▲4	NSW	43	▲1
	Harvard	US	5	▼2	Queensland	47	▼1
	Caltech	US	6	▼2	Monash	58	▼3
	Imperial College London	UK	7	▲1	UWA	93	▼1
	ETH Zurich	Swi	8=	▼2	Adelaide	108	▼2
	University College London	UK	8=	▲2	UTS	133	—
	Chicago National	US	10	▼1	Wollongong	193	▲3

کارمندان خود را آموزش میدهند، کالجهای آموزشی و تجاری خصوصی، نهادهای تخصصی که در صنعت خود آموزش میدهند و سازمانهای بزرگسال و اجتماعی. در چارچوب استرالیا، گزینههای VET نیز برای دانشآموزان مدارس وجود دارد که دورههایی از چند ساعت در هفته تا دورههای کارآموزی و کارآموزی پاره وقت در مدرسه را شامل میشود. کارآموزان دستمزد آموزشی دریافت می کنند که با پیشرفت آنها افزایش می یابد VET. تا حد زیادی توسط دولت استرالیا و دولت های ایالتی و منطقه ای تامین می شود. شرکتها میتوانند با خرید آموزش برای کارکنان خود کمک کنند، در حالی که دانشجویان از طریق پرداخت دوره و هزینه های اداری مشارکت می کنند.

۴-۳- دانشگاه ولورهمپتون انگلستان

Benefits of postgraduate study

- Changing careers
- Employability
- Career Advice**
- Support with your studies and beyond

Careers Advice and The Workplace

Decisions you make today can have a big impact on your future career. That's why good career advice is essential for postgraduates aspiring to improve their prospects in the world of work. We are here to help you make the right decisions.

Careers Centre

It pays to plan ahead for career success. The University of Wolverhampton's careers centre is here to help you with all aspects of career planning and to help you become more employable. We offer practical advice on many areas including:

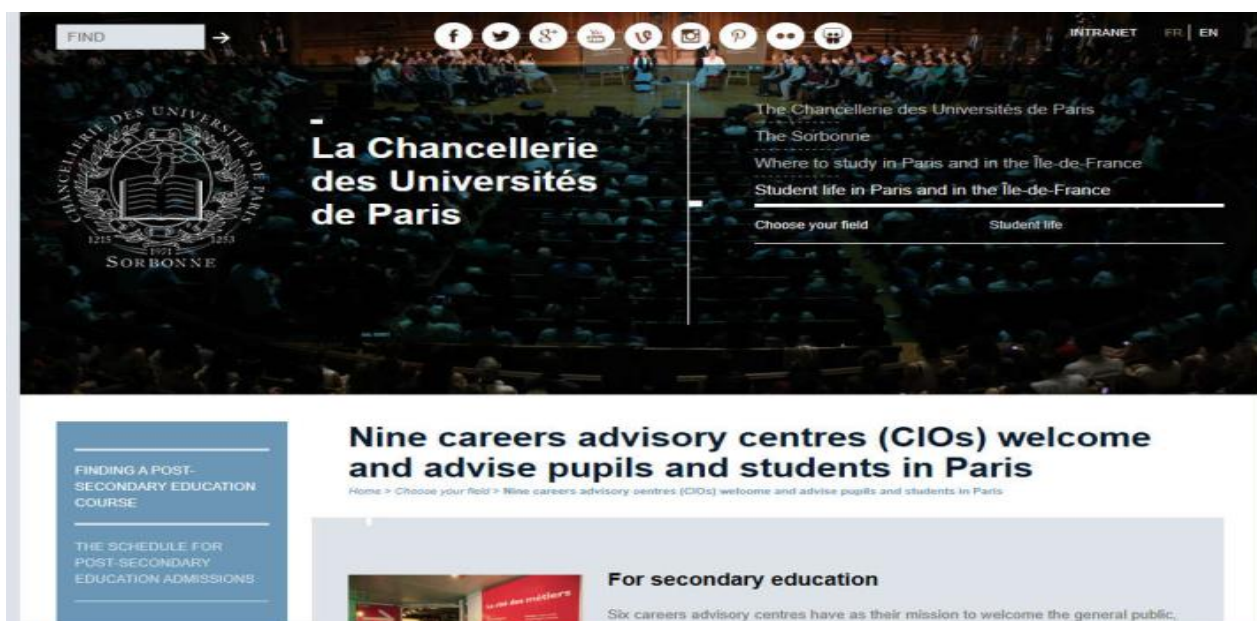
- 1) How to succeed in interviews.
- 2) How to best use your qualification to achieve career success.
- 3) How to market yourself to ensure you stand out from your peers.
- 4) How to build an outstanding CV.
- 5) Troubleshooting to help you avoid things that limit your chances of success.

We have recently upgraded our career centres, including a move to spacious new facilities at our City Campus.

Email: careers@wlv.ac.uk
Telephone: 01902 321414

دانشگاه ولورهمپتون بخشی را تحت عنوان راهنمای شغلی و محیط کار تدارک دیده است. دانشگاه در این بخش در ۵ حوزه به دانشجویان خدمات مشاوره شغلی ارائه می کند. ۱- نحوه موفقیت در مصاحبه های شغلی، ۲- نحوه بهره گیری از استعدادها جهت دستیابی به موفقیت شغلی، ۳- نحوه ارائه مناسب خود به بازار و پیشی گرفتن از رقبای، ۴- نحوه ایجاد یک رزومه کارآمد و ۵- مشکل یابی جهت حل مشکلات فردی برای رسیدن به موفقیت شغلی

۴-۴ - دانشگاه سوربون فرانسه

دانشگاه سوربون خدمات مشاوره تحصیلی و شغلی را برای دانش آموزان و دانشجویان ارائه میکند. برای دانش آموزان مقطع متوسطه شش مرکز مشاوره شغلی و وظیفه خود را برای استقبال از عموم مردم به‌ویژه دانش آموزان و خانواده‌هایشان اختصاص داده است. نقش آنها آگاه‌سازی و مشاوره دانش آموزان در مورد مطالعات، دوره‌های آموزش حرفه‌ای، مدارک تحصیلی و شغلی است. مراکز مشاوره مشاغل نیز در مشاهده و تحلیل تحولات محلی در سیستم آموزشی و بازار مشاغل و همچنین در تهیه اسناد مختصر برای معلمان و دانش آموزان نقش دارند. بخش دیگری از مأموریت آنها ساماندهی مباحث و مباحثه در بین همه شرکای سیستم آموزشی، یعنی والدین، دانش آموزان، تصمیم‌گیرندگان محلی و بازیگران کلیدی اقتصادی است. برای دانشجویان مرکز مشاوره مشاغل برای آموزش عالی، تخصصی است. مرکز مشاوره شغلی سوربون بین دانشگاهی است و مکانی برای مشاوره برای هر دانشجو و فارغ‌التحصیل در پاریس است. در این مرکز دوازده مشاور حرفه‌ای فعالیت می‌کنند.^۱

^۱ اطلاعات برخی از دانشگاه‌ها در این بخش از طرح پژوهشی دانشگاه خوارزمی با عنوان تولید محتوی برای مراکز هدایت شغلی و کاربایی تخصصی دانشگاه‌های کشور دریافت شده است.

۵- عناوین و محورهای موثر

در توسعه و مهارت‌ها

و توانمندی‌های شغلی

در راستای توسعه مهارت افزایی و افزایش توانمندی های شغلی دانشجویان و دانش آموختگان دانشگاهی، جلسات متعدد با کارشناسان و صاحب نظران این حوزه برگزار گردید. پس از بررسی های صورت گرفته عناوین و محدوده های موثر در توسعه مهارت و توانمندی های شغلی دانشجویان و دانش آموختگان به شرح ذیل تدوین گردیده است.

۵-۱- اطلاعات و آمار بازار کار

- احصاء و ارائه مستمر نیازهای شغلی مورد نیاز کشور توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی به صورت سالانه
- معرفی مشاغل و نیاز های حال و آینده در قالب برنامه های مناسب توسط سازمان صدا و سیما

۵-۲- بازنگری و متناسب سازی مستمر برنامه های درسی

- بهبود مستمر برنامه های درسی مطابق با مشاغل صلاحیت های حرفه ای مورد نیاز بازار کار توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با مشارکت دستگاه های اجرایی، صنایع و تشکل های خصوصی
- الزام وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی برای تهیه گزارش های تخصصی سالانه در مورد نیازهای مهارتی پرسنل مورد نیاز و ارائه به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۵-۳- پایش مستمر وضعیت اشتغال دانش آموختگان

- توسعه سامانه رصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی وزارت علوم (سامانه ساجد) و حمایت از فعالیت ها و برنامه های مرتبط دانشگاه ها در این حوزه
- تقویت و توسعه فعالیت های مرتبط با معرفی رشته های دانشگاهی توسط دانشگاه ها جهت انتخاب رشته مناسب داوطلبین
- تصویب و اجرای طرح جذب محققین (دانش آموختگان دکتری) در بخش صنعت و ارائه مشوق های بیمه ای برای استخدام آن ها

۵-۴- ارائه مشاوره های شغلی در حوزه های تخصصی مختلف

- ایجاد بانک اطلاعاتی مشاوران شغلی جهت ارائه مشاوره های تخصصی به دانشجویان و دانش آموختگان توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری وزارتخانه ها و دستگاه های ذیربط
- تهیه و پخش برنامه های مناسب معرفی مشاغل تخصصی و فرصت های کاری برای دانش آموختگان دانشگاهی توسط صدا و سیما
- حمایت های مشاوره ای و حقوقی از مراکز هدایت شغلی تخصصی دانشگاهی توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- تخصیص منابع مالی جهت تقویت و توسعه مراکز هدایت شغلی و کاربایی تخصصی دانشگاهی توسط سازمان برنامه و بودجه برای ۲ سال اول فعالیت

۵-۵- ساماندهی و افزایش کیفیت دوره های کارآموزی و کارورزی

- بروز رسانی و بهبود مستمر آیین نامه ها، ضوابط و مقررات موجود با هدف بهبود برگزاری دوره های کارآموزی، کارورزی و کاربینی با در نظر گرفتن تفاوت گروه های تحصیلی مختلف توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

- اختصاص ۵ درصد از مالیات بر سود با سقف ۵۰۰ میلیون تومان برای شرکت ها و تشکل های بخش خصوصی که در برگزاری دوره های کارآموزی، کارورزی و همچنین برگزاری دوره های مهارت افزایی با کیفیت مناسب که منجر به اشتغال پایدار گردد.
- تدوین و اجرای طرح یارانه دستمزد برای دانش آموختگان جهت اجرای دوره های کارورزی در صنایع، دستگاه های اجرایی و تشکل های بخش خصوصی

۵-۶- تدوین مهارت های متناسب با مشاغل مختلف

- اجرای طرح نیازسنجی آموزشی و مهارت های تخصصی مورد نیاز بازارکار برای رشته های تحصیلی دانشگاهی توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی
- اجرای طرح رصد آینده مشاغل و مشاغل آینده توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۵-۷- برگزاری دوره های مهارت افزایی مشترک دانشگاه ها و صنعت با نیاز های شغلی

- الزام وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی به تهیه برنامه های مشترک با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در جهت بهبود برگزاری دوره های مهارت آموزی، کارآموزی، کارورزی و بازدید تخصصی
- تخصیص ۱۰٪ از بودجه های پژوهشی و آموزشی وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی کشور در راستای برگزاری دوره های مهارت افزایی و هدایت شغلی مشترک با دانشگاه ها
- در نظر گرفتن بودجه حمایتی سالیانه و مستمر جهت توسعه و تقویت دوره های مهارت افزایی توسط سازمان برنامه و بودجه و مناسب عملکرد هر دانشگاه در این حوزه

۵-۸- برگزاری بازدیدهای تخصصی با همکاری صنایع و بنگاه های مرتبط

- اختصاص مبلغ مورد نیاز توسط سازمان برنامه و بودجه برای بیمه حوادث دانشجویان در حین بازدیدهای تخصصی و دوره های کارآموزی و کارورزی

۵-۹-۱ اطلاع رسانی مستمر فرصت های شغلی

- ایجاد شفافیت و عدالت در اطلاع رسانی فرصت های شغلی برای دانش آموختگان دانشگاهی توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از طریق سامانه ساجد
- الزام وزارتخانه ها، دستگاه های اجرایی و تشکل های بخش خصوصی به ثبت فرصت های شغلی تخصصی در سامانه ساجد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۵-۱۰-۱ برگزاری نمایشگاه کار و معرفی مشاغل

- معرفی و اطلاع رسانی نمایشگاه های کار و فعالیت های مشابه دانشگاه ها بصورت مستمر توسط سازمان صدا و سیما
- الزام وزارتخانه ها، صنایع، دستگاه های اجرایی جهت حضور در حداقل یک نمایشگاه کار دانشگاهی در سال

۵-۱۱-۱ ارتقای شایستگی حرفه ای اساتید و آشنایی با شرایط بازار کار

- انجام پژوهشگاه های کاربردی و مساله محور توسط اعضای هیات علمی دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و موسسات آموزشی عالی کشور
- بازآموزی اساتید در جهت آشنایی با بازار کار تخصصی با مشارکت صنایع و دستگاه های اجرایی
- همکاری وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی برای اجرای مناسب فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه ها و موسسات پژوهشی در جامعه و استفاده از آن برای انتقال دغدغه ها و نیاز های تخصصی به محیط دانشگاه ها

۶- روش اجرا

دانش آموختگان دانشگاهی پس از اتمام تحصیلات مدت زمانی را جهت جستجوی شغل مناسب، گذراندن خدمت سربازی و یا انجام امور مرتبط با فارغ التحصیلی طی خواهند نمود. بنابراین معمولاً امکان جذب و اشتغال آن‌ها بلافاصله پس از فارغ التحصیلی وجود نداشته است. بر این اساس در طرح پایش اشتغال دانش آموختگان معمولاً وضعیت اشتغال دانش آموختگان ۴ سال قبل به عنوان نمونه آماری در نظر گرفته می‌شود. لذا در سال جاری، وضعیت اشتغال دانش آموختگان ۴ سال قبل یعنی دانش آموختگان مهر سال ۹۶ الی شهریور سال ۱۳۹۷ مورد بررسی قرار گرفته است. به منظور حصول اطمینان از نتایج، لازم است جامعه آماری مناسب برای هر مقطع و رشته در پایش وضعیت لحاظ گردد. لذا از دانشگاه‌ها خواسته شده حداقل ۳۰٪ دانش آموختگان هر رشته برای این منظور مورد بررسی قرار گیرند. همچنین دانش آموختگان در حال انجام خدمت وظیفه عمومی و فارغ التحصیلان در حال تحصیل در مقاطع بالاتر می‌توانند شاغل فرض شوند. به منظور پیمایش اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی سال تحصیلی ۹۶-۹۷ از روش زیر برای استحصال نتایج استفاده شده و نتایج حاصل مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است.

- انجام پیمایش توسط دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور از طریق لینک رصد اشتغال سامانه ساجد
- دریافت اطلاعات ثبتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی توسط موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و تجزیه و تحلیل آنها توسط موسسه

در روش اول دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور، لینک پایش رصد اشتغال سامانه ساجد را در اختیار دانشجویان قرار می‌دهند و با تکمیل فرآیند مربوطه، وضعیت اشتغال دانشجویان مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد. در روش دوم بر اساس اطلاعات سامانه بیمه تامین اجتماعی ثبت شده در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای کد ملی دانشجویان، وضعیت اشتغال آن‌ها مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد. این روش با استعلام سابقه بیمه برای کد ملی دانش آموختگان سال تحصیلی ۹۵-۹۶ توسط موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دسته بندی آنها بر اساس رشته، دانشگاه و مقطع تحصیلی پایش وضعیت اشتغال صورت می‌گیرد. نهایتاً بر پایه گزارش‌های دریافتی از دانشگاه‌های کشور و اطلاعات ثبتی، وضعیت اشتغال فارغ-

التحصیلان دانشگاه‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و برخی از نتایج به صورت نمودار در گزارش حاضر ارائه شده است. آمار و اطلاعات اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌های کشور توسط دانشگاه‌ها بر اساس تکمیل فایل‌های اکسل مطابق با بند ۶-۱- صورت می‌پذیرد.

سامانه ساجد

صفحه نخست | اطلاعات و پایش قراردادهای | مهارت افزایی | رصد اشتغال دانش‌آموختگان | چرخ کارآموزی | چرخ هدایت شغلی و کاربری تخصصی | چرخ نیازهای پژوهشی صنعتی و کاربردی | آمربه های ارتباط با جامعه و صنعت

فرصت‌های مطالعاتی | کتاب‌ها و گزارش‌ها | استعلام قراردادهای پژوهشی | فرصت‌های شغلی | جذب نخبگان و استعدادهای برتر

سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه

یکی از راه‌های بهبود ارتباط صنعت و دانشگاه ساماندهی نیازهای و اولویت‌های پژوهشی صنایع و شرکت‌ها و همچنین آگاه کردن جامعه دانشگاهی از این نیازها می‌باشد. در همین راستا بخشی با عنوان **نیازهای پژوهشی صنعتی و کاربردی در سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)** راه‌اندازی شده است.

مشاهده نیازها و پایان‌نامه‌های تقاضا محور

دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور می‌توانند به صورت مستقیم و حسب امکانات و توانمندی‌ها، مذاکرات و روش‌های همکاری را دنبال کنند. جامعه دانشگاهی می‌توانند جهت مشاهده لیست نیازها، از این طریق اقدام نمایند.

ثبت نیاز و پایان‌نامه جدید

شرکت‌ها، صنایع بزرگ و کوچک، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی می‌توانند برای ثبت نیازهای پژوهشی صنعتی و کاربردی خود، از این طریق اقدام نمایند.

رصد اشتغال دانش‌آموختگان

توضیحات مهم :

- اطلاعات درخواستی در فرم زیر را تکمیل فرمایید.
- لینک رصد اشتغال دانشگاه/پژوهشگاه : <https://sajed.msrt.ir/em/graduate/university/form/۲۲۵۸۰۳۱۸۶> می‌باشد.
- توجه : در رصد اشتغال دانش‌آموختگان سال ۱۴۰۱، فارغ‌التحصیلان پایه مهر ۱۳۹۶ الی شهریور ۱۳۹۷ مد نظر می‌باشد.
- رصد اشتغال می‌تواند از طریق ارسال پیامک رصد یا تماس تلفنی کارشناس با فارغ‌التحصیل از طریق لینک فوق صورت گیرد.
- توجه : در پایش سال رصد اشتغال سال ۱۴۰۱، فارغ‌التحصیلان مهر ماه ۱۳۹۶ الی شهریور ۱۳۹۷ رصد می‌گردند.
- در صورت رصد پیامکی، دانشگاه/پژوهشگاه باید لینک فوق را در متن پیامک ارسالی به فارغ‌التحصیلان قرار دهد.
- در صورت رصد تلفنی، کارشناس باید با مراجعه به لینک فوق، اطلاعات را از فارغ‌التحصیل اخذ کرده و خود اقدام به تکمیل فرم نماید.
- امکان ارسال پیامک رصد از طریق شرکت پشتیبان سامانه مهیا می‌باشد. برای اطلاعات بیشتر با پشتیبانی در ارتباط باشید.

رصد دستی دانش‌آموختگان

* نام دانشگاه/پژوهشگاه :

نام کامل کارشناس تکمیل کننده فرم :

نام کامل مدیر ارتباط با جامعه و صنعت :

منطقه پژوهشی دانشگاه/پژوهشگاه :

شماره تماس کارشناس :

تاریخ تکمیل فرم (با فرمت YYYY/MM/DD) :

نوع دانشگاه/پژوهشگاه :

تعداد دانش‌آموختگان :

تعداد دانش‌آموختگان مرد :

تعداد دانش‌آموختگان زن :

دولتی

عدد وارد نمایید

عدد وارد نمایید

عدد وارد نمایید

۷- آمار و نتایج

اطلاعات و آمار حاصل از طرح رصد اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها، با توجه به محدودیت زمانی مشخص شده، از تعداد ۷۴ دانشگاه، پژوهشگاه و مرکز آموزش عالی دریافت گردید. اسامی ۷۴ موسسه‌ای که همکاری‌های لازم را انجام داده‌اند، در جدول شماره ۲ اشاره شده است.

جدول ۲: مراکز آموزش عالی همکار در طرح رصد اشتغال دانش‌آموختگان سال ۱۴۰۱

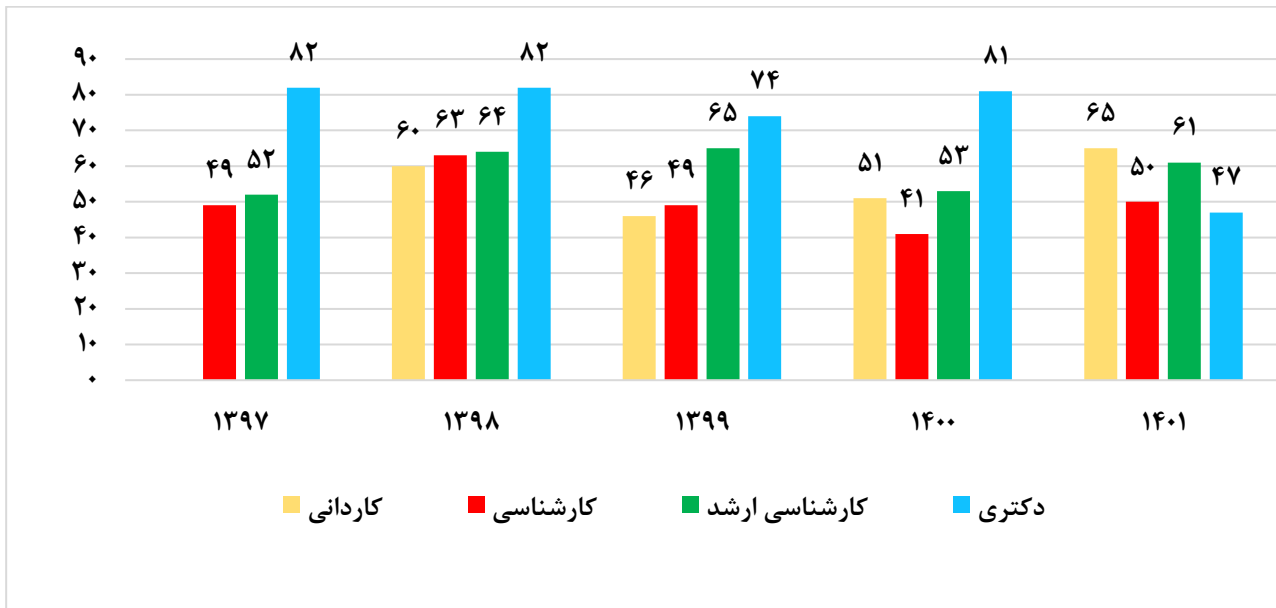
ردیف	نام دانشگاه	ردیف	نام دانشگاه
۱	دانشگاه تبریز	۳۵	دانشگاه اراک
۲	دانشگاه گیلان	۳۶	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی
۳	دانشگاه شیراز	۳۷	دانشگاه بیرجند
۴	دانشگاه باهنر کرمان	۳۸	دانشگاه لرستان
۵	دانشگاه الزهرا	۳۹	رازی
۶	دانشگاه سیستان و بلوچستان	۴۰	دانشگاه کردستان
۷	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴۱	دانشگاه علم و هنر یزد
۸	دانشگاه سمنان	۴۲	دانشگاه صنعتی شاهرود
۹	دانشگاه یزد	۴۳	دانشگاه تربیت مدرس
۱۰	دانشگاه علامه طباطبایی	۴۴	دانشگاه یاسوج
۱۱	دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۵	دانشگاه ایلام
۱۲	دانشگاه محقق اردبیلی	۴۶	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل
۱۳	دانشگاه بوعلی سینا	۴۷	دانشگاه زابل
۱۴	دانشگاه مازندران	۴۸	دانشگاه هرمزگان
۱۵	دانشگاه علم و صنعت ایران	۴۹	دانشگاه خلیج فارس
۱۶	دانشگاه صنعتی سهند تبریز	۵۰	مجتمع آموزش عالی فنی و مهندسی اسفراین
۱۷	دانشگاه گلستان	۵۱	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان
۱۸	دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی (ره)	۵۲	دانشگاه صنعتی قم
۱۹	دانشگاه صنعتی جندی شاپور	۵۳	دانشگاه جیرفت
۲۰	دانشگاه صنعتی سیرجان	۵۴	دانشگاه صنعتی همدان
۲۱	دانشگاه بجنورد	۵۵	دانشگاه بین‌المللی چابهار
۲۲	مرکز آموزش عالی کاشمر	۵۶	دانشگاه صنعتی خاتم الانبیا (ص) بهبهان
۲۳	دانشگاه صنعتی قوچان	۵۷	دانشگاه تخصصی فناوری‌های نوین آمل
۲۴	دانشگاه صنعت نفت	۵۸	دانشگاه ولایت
۲۵	دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر	۵۹	دانشگاه نیشابور

۲۶	دانشگاه میبد	۶۰	مرکز آموزش عالی لامرد
۲۷	پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله	۶۱	پژوهشگاه رنگ
۲۸	دانشگاه صنعتی اراک	۶۲	پژوهشگاه شیمی و مهندسی شیمی ایران
۲۹	دانشگاه زنجان	۶۳	سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران
۳۰	دانشگاه هنر شیراز	۶۴	پژوهشگاه دانش‌های بنیادی
۳۱	پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری	۶۵	موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران
۳۲	مجتمع آموزش عالی لارستان	۶۶	موسسه پژوهشی علوم و صنایع غذایی
۳۳	دانشگاه بزرگمهر قائنات	۶۷	دانشگاه دامغان
۳۴	پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران	۶۸	مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری
۶۹	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	۷۰	دانشگاه حضرت معصومه (س)
۷۱	دانشگاه پیام نور	۷۲	دانشگاه مدنی
۷۳	دانشگاه اصفهان	۷۴	دانشگاه علم و فرهنگ

با توجه به پایش انجام شده در سال ۱۴۰۱، وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان ۴ سال قبل یعنی دانش‌آموختگان مهر سال ۱۳۹۶ الی شهریور سال ۱۳۹۷ مورد بررسی قرار گرفته است. لذا از دانشگاه‌ها خواسته شد حداقل ۳۰٪ دانش‌آموختگان هر رشته برای این منظور مورد بررسی قرار گیرند. همچنین دانش‌آموختگان در حال انجام خدمت وظیفه عمومی و فارغ‌التحصیلان در حال تحصیل در مقاطع بالاتر نیز به عنوان شاغل محسوب گردید. بر همین اساس تعداد ۷۴ گزارش از دانشگاه‌ها دریافت گردید که در ادامه نتایج به صورت نمودار آمده است. همچنین برای حصول اطمینان برخی از نتایج با آمار ثبتي دریافتی از وزارت کار و رفاه اجتماعی مقایسه گردید.

۷-۱- مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال بر اساس مدرک تحصیلی در سال‌های اخیر

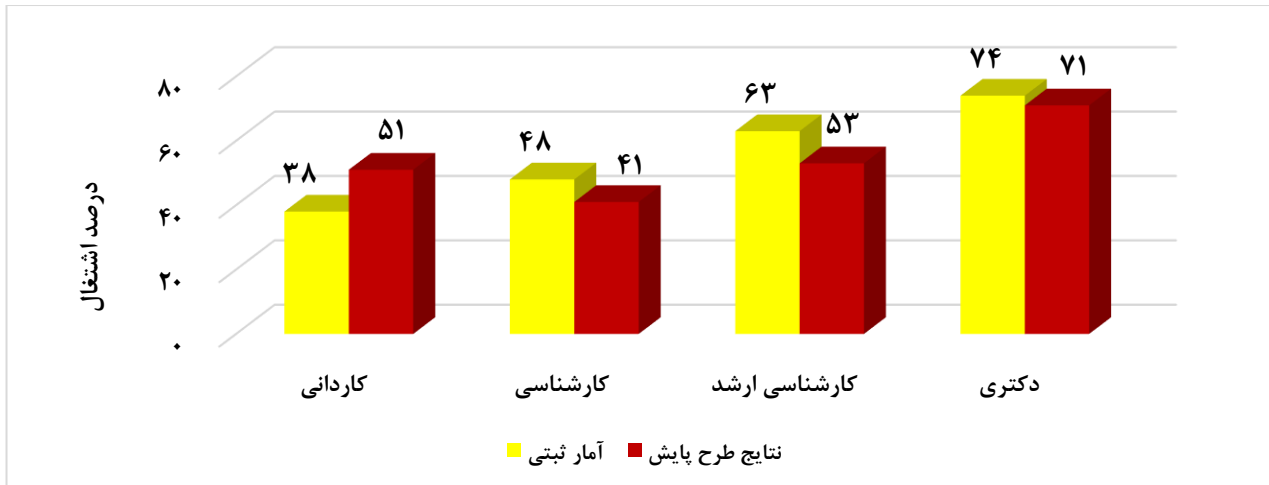
با استفاده از آمار اخذ شده از کلیه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی که در سال‌های اخیر این طرح شرکت نموده و اطلاعات این بخش را نیز تکمیل نموده‌اند، میانگین وزنی درصد اشتغال کل کشور بر حسب مقطع تحصیلی ترسیم شده است.

شکل ۲۲: مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال به تفکیک مقطع تحصیلی در کل کشور بر اساس نتایج طرح پایش در سال های اخیر

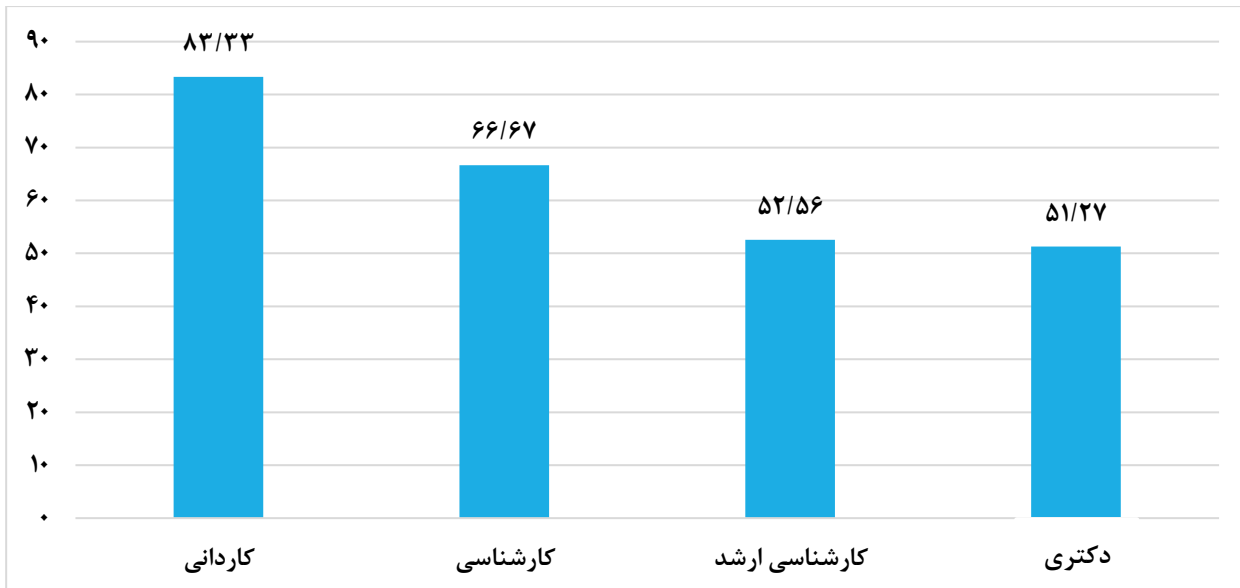
بر اساس شکل ۲۲، بالاترین نرخ بیکاری در سال ۱۴۰۱ مربوط به مقطع کارشناسی و دکتری است و پایین ترین نرخ بیکاری نیز مربوط به مقطع کاردانی و کارشناسی ارشد می باشد. نتایج آماری ارسالی نشان دهنده آن است که اکثریت دانش آموختگان به ترتیب از مقاطع کارشناسی، کاردانی، کارشناسی ارشد و دکتری می باشند. بر همین اساس درصد های متغیر اشتغال در مقاطع مربوط به تحصیلات تکمیلی، می تواند به جهت جمعیت کم دانش آموخته در این دو مقطع باشد. همچنین این آمار در مقایسه با سال قبل در کلیه مقاطع به غیر از دکتری تا حدود قابل توجهی افزایش یافته است که یکی از دلایل آن می تواند مربوط به صدمات ناشی از همه گیری ویروس کرونا باشد. بطور کلی توجه بیشتر به برنامه ریزی و سیاست گذاری پایدار و اثر بخش کلیه نهاد های مرتبط به مساله اشتغال می تواند به افزایش آمار اشتغال دانش آموختگان در مقاطع مختلف تحصیلی تاثیر گذار باشد. همچنین نهاد آموزش عالی نیز باید هماهنگ با سایر نهادها، نسبت به توانمندسازی و مهارت افزایی دانش آموختگان متناسب با نیاز بازار کار و حجم جمعیت دانش آموختگان در هر مقطع اقدام نماید.

۷-۲- مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال به تفکیک مقطع تحصیلی بر اساس آمار ثبتی و طرح پایش

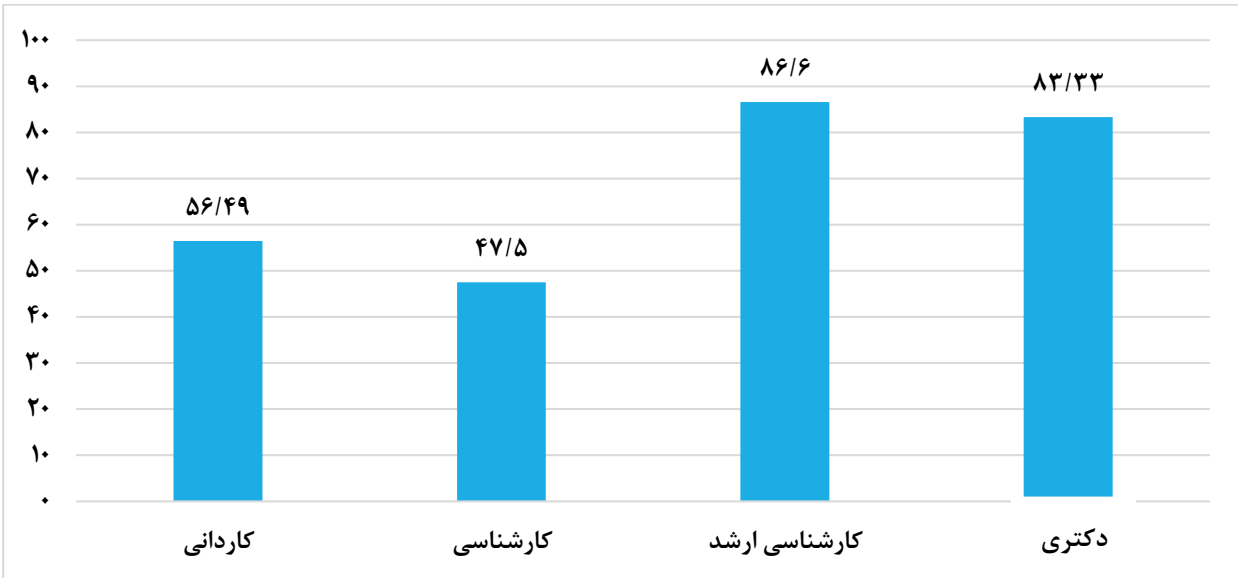

شکل ۲۳: مقایسه درصد اشتغال به تفکیک مقطع تحصیلی در کل کشور بر اساس نتایج طرح پایش و آمار ثبتی در سال ۱۴۰۱ بر اساس شکل ۲۳، در مقایسه‌ای که بین آمار ثبتی و طرح پایش انجام شده است، نتایج تقریباً یکسانی را در میزان اشتغال مقاطع مختلف شاهدیم. با توجه به نتایج طرح پایش بیشترین درصد اشتغال مربوط به دکتری و کارشناسی ارشد است که این امر می‌تواند به دلیل تعداد کم دانش‌آموختگان این دو مقطع نسبت به سایر مقاطع باشد.

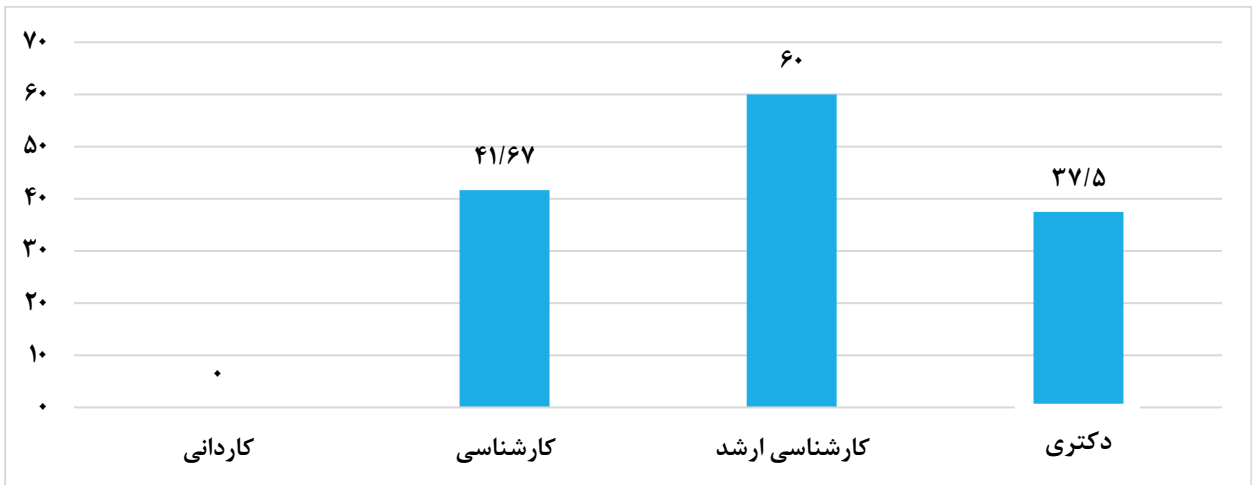
۷-۳- مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال برخی از دانشگاه‌ها به تفکیک مقطع تحصیلی بر اساس طرح پایش

شکل ۲۴: درصد اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه رازی بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

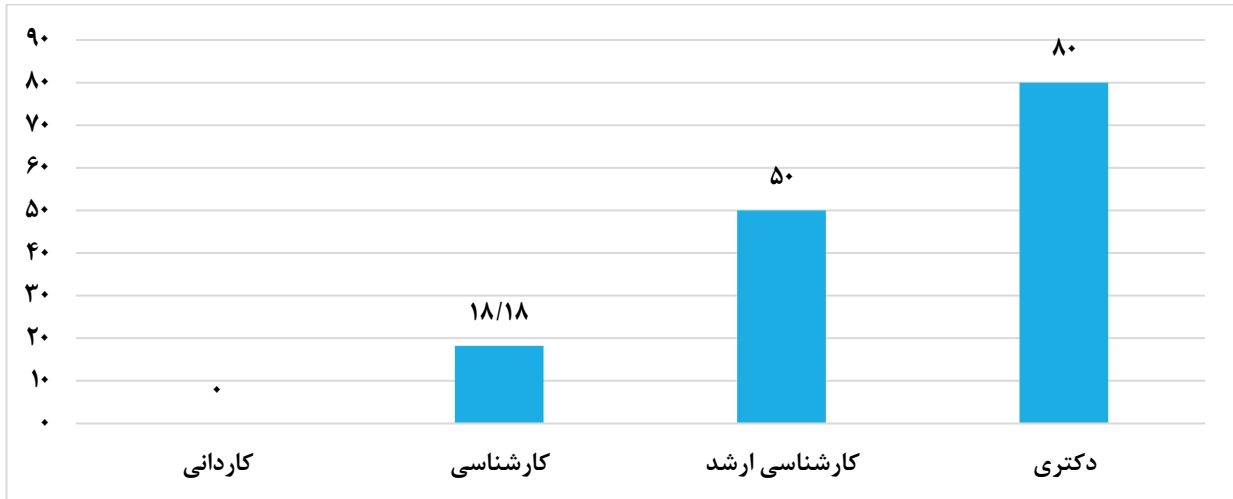
شکل ۲۵: درصد اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه پیام نور بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

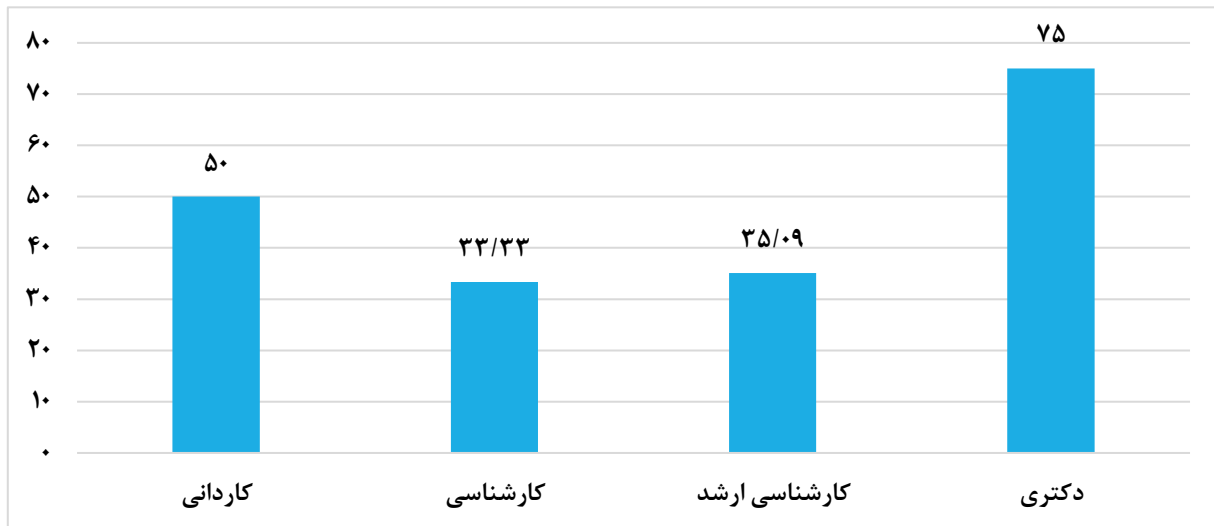
شکل ۲۶: درصد اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه مازندران بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

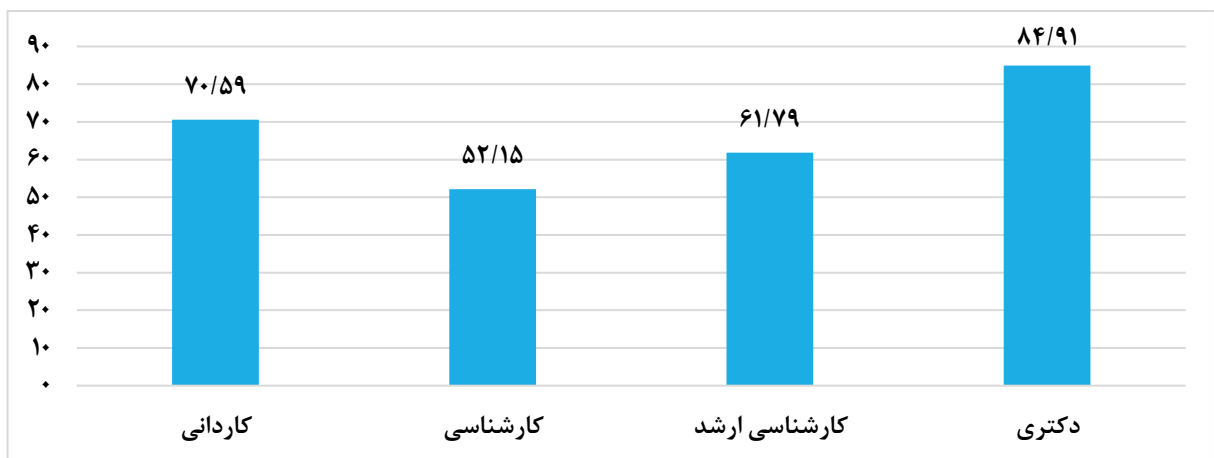
شکل ۲۷: درصد اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

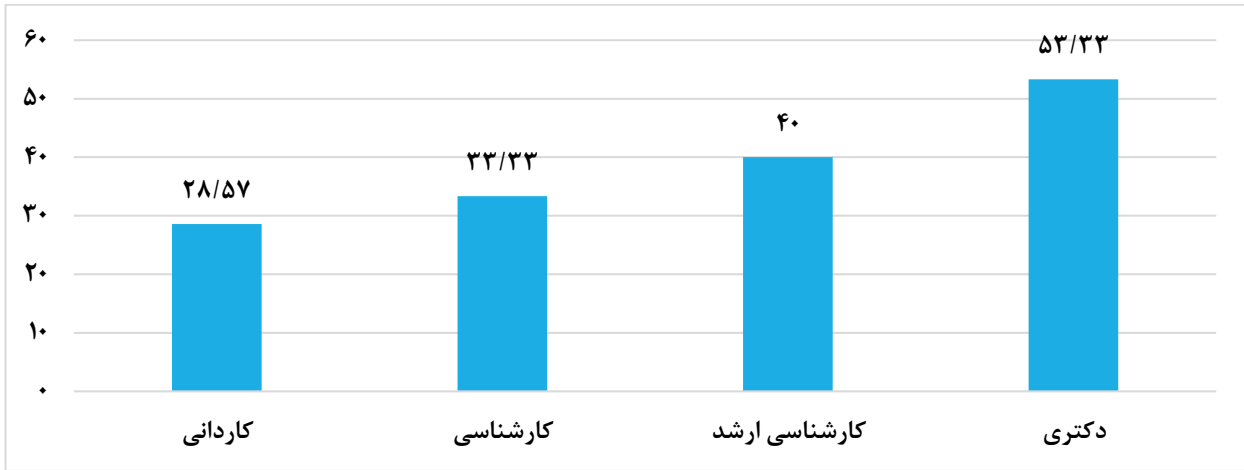
شکل ۲۸: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه صنعتی شاهرود بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

شکل ۲۹: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه محقق اردبیلی بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

شکل ۳۰: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه سمنان بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

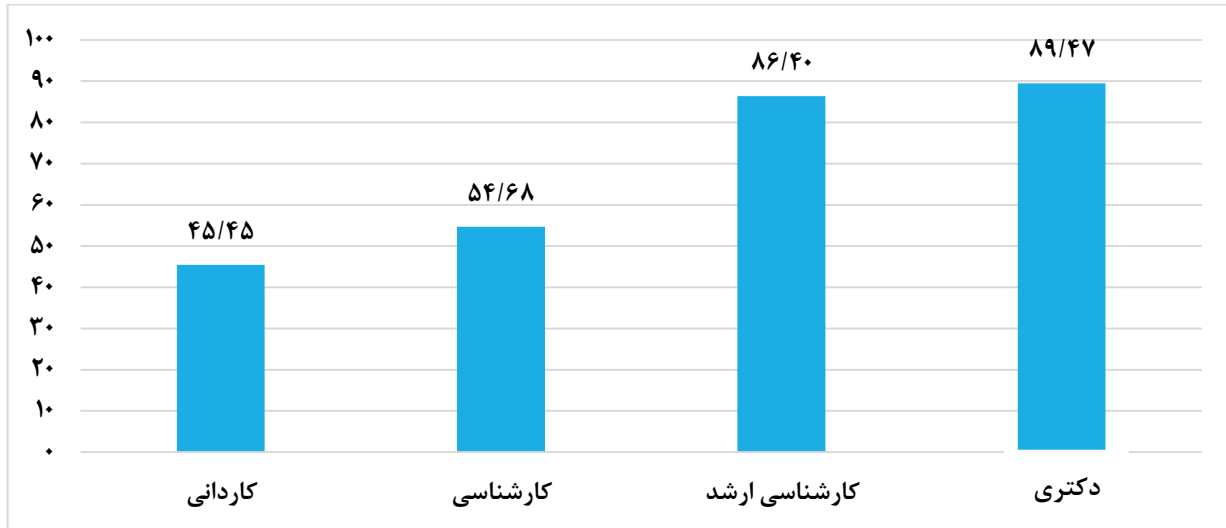
شکل ۳۱: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه بوعلی سینا بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

شکل ۳۲: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه لرستان بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

شکل ۳۳: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه کردستان بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

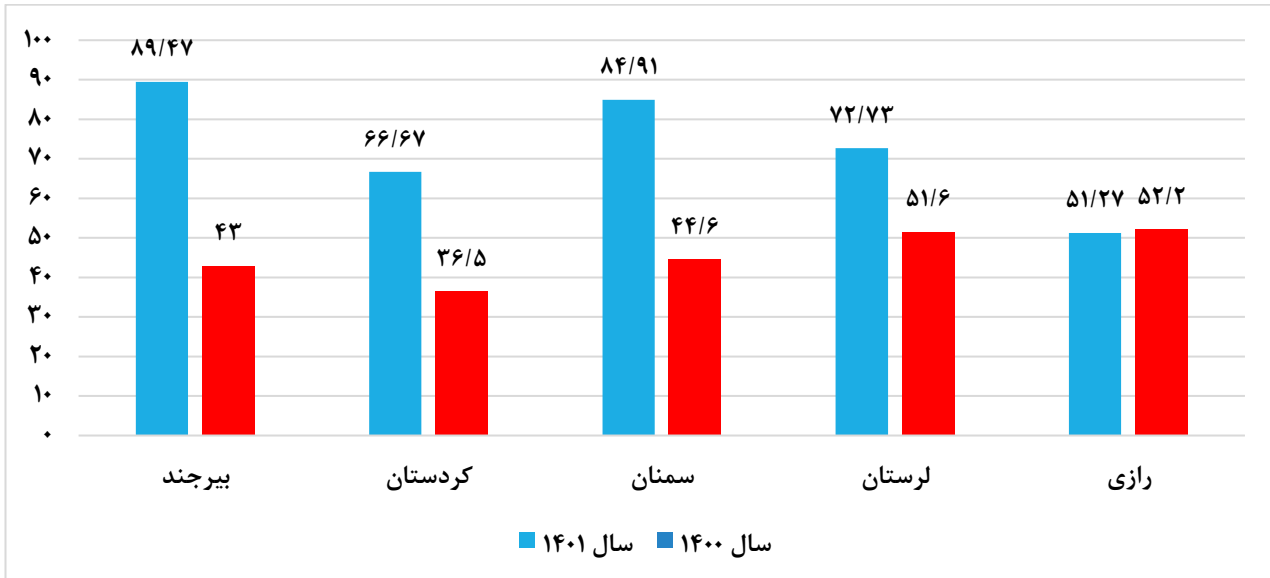
شکل ۳۴: درصد اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه بیرجند بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۱

۷-۴- مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال برخی از دانشگاه‌ها به تفکیک مقطع تحصیلی در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

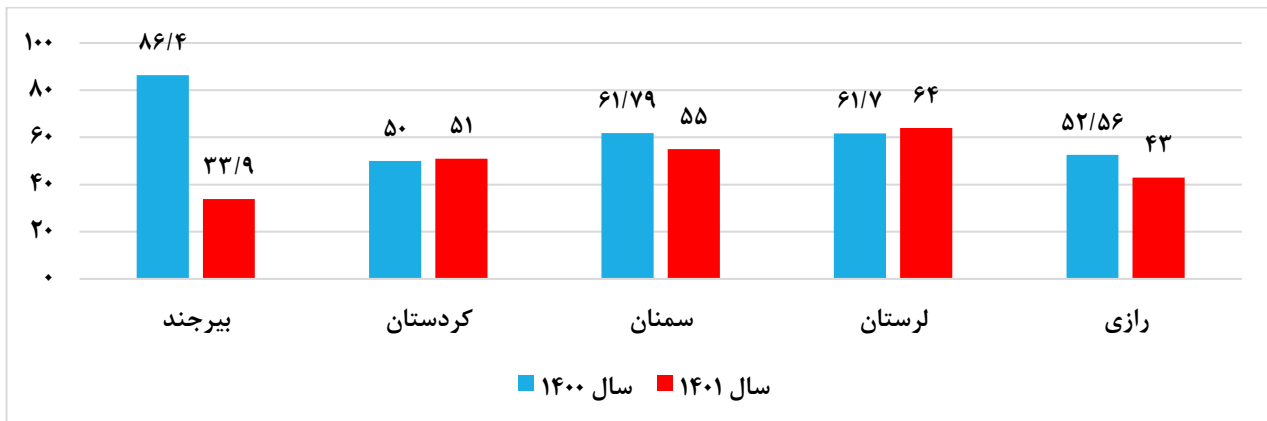
در نمودار ۳۴ تا ۳۶ درصد اشتغال برخی از دانشگاه‌ها به تفکیک مقطع تحصیلی (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری) در دو سال متوالی ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ مقایسه شده است.

شکل ۳۵: مقایسه درصد اشتغال برخی از دانشگاه‌ها در مقطع کارشناسی در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

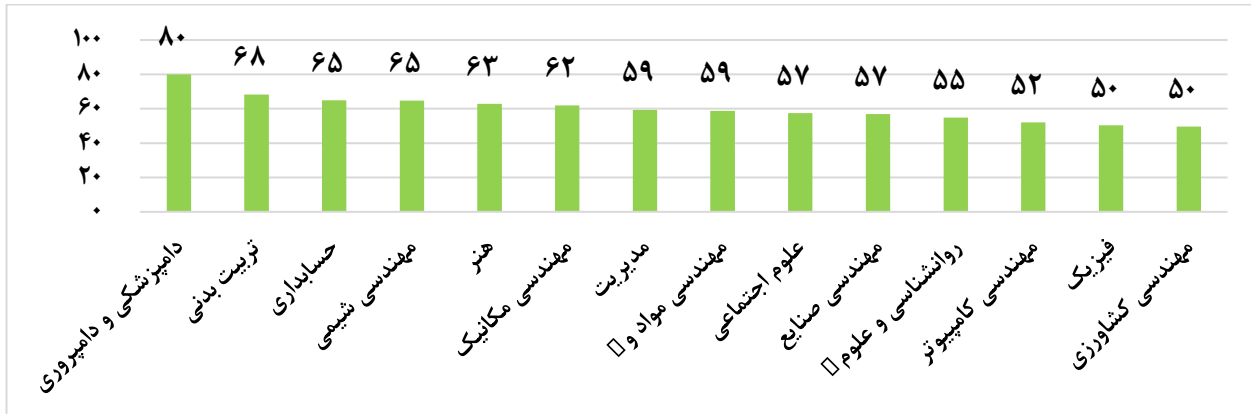
شکل ۳۶: مقایسه درصد اشتغال برخی از دانشگاه‌ها در مقطع کارشناسی ارشد در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

شکل ۳۷: مقایسه درصد اشتغال برخی از دانشگاه‌ها در مقطع دکتری در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

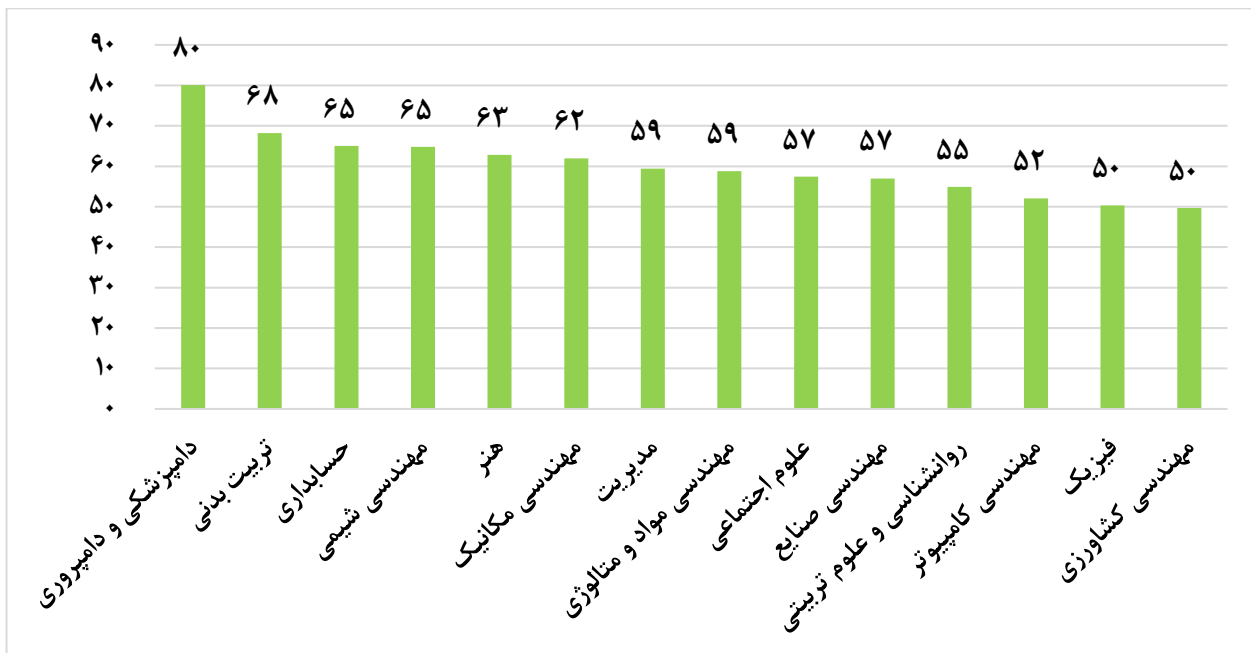
۷-۵- مقایسه درصد اشتغال دانش‌آموختگان به تفکیک گروه‌های تحصیلی بر اساس طرح پایش

به منظور بررسی اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور به تفکیک گروه‌های تحصیلی نمودار شماره ۳۷ رسم گردید و مقایسه‌ای نیز بین آمار ثبیتی و طرح پایش انجام شد. در ادامه در نمودارهای شماره ۳۸ تا ۴۱ به ارائه بالاترین میانگین وزنی درصد اشتغال رشته‌های مختلف در مقاطع مختلف تحصیلی پرداخته شد.

شکل ۳۸: بیشترین درصد اشتغال رشته های مختلف در مقطع کاردانی بر اساس طرح پایش در سال ۱۴۰۱

با توجه به شکل ۳۸ بیشترین درصد اشتغال در مقطع کاردانی مربوط به رشته های مهندسی کامپیوتر، مهندسی برق، حسابداری، مهندسی کشاورزی و مهندسی معماری است. اکثر رشته های با درصد بالای اشتغال، در حوزه فنی و مهندسی و علوم کشاورزی هستند. بیشترین میزان بیکاری در این مقطع نیز مربوط به رشته هایی نظیر علوم قرآنی، تاریخ و مانند آن است که بازار کار مناسبی را در کشور ندارند.

شکل ۳۹: درصد اشتغال رشته های مختلف در مقطع کارشناسی بر اساس طرح پایش در سال ۱۴۰۱

با توجه به شکل ۳۹ بیشترین درصد اشتغال در مقطع کارشناسی مربوط به رشته های مهندسی کامپیوتر، مهندسی برق، حسابداری، مهندسی کشاورزی، مهندسی معماری، مهندسی مکانیک، مدیریت و ... می باشد. اکثر رشته های

با درصد بالای اشتغال در حوزه فنی و مهندسی و دامپرووری و دامپزشکی و علوم انسانی است. کمترین میزان اشتغال در این مقطع مربوط به رشته های تاریخ، الهیات و حقوق، زیست شناسی و مهندسی منابع طبیعی است.

شکل ۴۰: درصد اشتغال رشته های مختلف در مقطع کارشناسی بر اساس طرح پایش در سال ۱۴۰۱

با توجه به شکل ۴۰ بیشترین درصد اشتغال در مقطع کارشناسی ارشد مربوط به رشته های مهندسی کامپیوتر، مهندسی صنایع، حسابداری، هنر، مهندسی برق و ... می باشد. اکثر رشته های با درصد بالای اشتغال در حوزه فنی و مهندسی و علوم انسانی است. برخی رشته ها مانند حسابداری در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد با درصد

شکل ۴۱: درصد اشتغال رشته های مختلف در مقطع دکتری بر اساس طرح پایش در سال ۱۴۰۱

بالایی از میزان اشتغال برخوردار بوده اند. بیشترین میزان بیکاری نیز مربوط به شاغلین با رشته های تاریخ، الهیات و معارف اسلامی و مهندسی منابع طبیعی است.

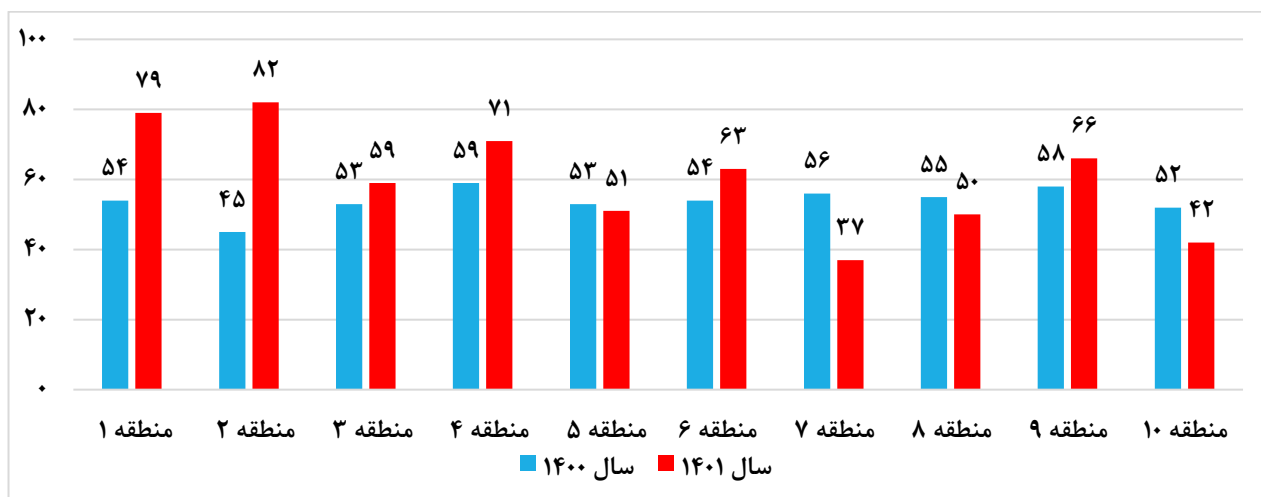
با توجه به شکل ۴۱ بیشترین درصد اشتغال در مقطع دکتری مربوط به رشته های مهندسی کامپیوتر، علوم اجتماعی، مهندسی شیمی، مهندسی هوا فضا و ... می باشد. اکثر رشته های با درصد بالای اشتغال در حوزه فنی و مهندسی و علوم انسانی است. برخی رشته ها مانند مهندسی کامپیوتر در دو مقطع کارشناسی ارشد و دکتری از درصد بالایی از میزان اشتغال برخوردار بوده اند. همچنین کمترین میزان اشتغال نیز مربوط به رشته هایی همانند زیست شناسی، مهندسی منابع طبیعی و تاریخ می باشد.

۷-۶- مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال بر اساس مناطق ده گانه پژوهش و فناوری در سال های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

به منظور بررسی اشتغال دانش آموختگان دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور بر اساس پراکندگی جغرافیایی و امکانات موجود در مناطق مختلف، در ابتدا نمودار میزان اشتغال دانش آموختگان دانشگاه ها بر اساس مناطق ده گانه پژوهش و فناوری کشور (مطابق با جدول ۳) ترسیم و سپس در ادامه بیشترین درصد اشتغال برخی از دانشگاه ها به تفکیک مقطع تحصیلی رسم گردید.

جدول ۳: مناطق ده گانه پژوهش و فناوری مصوبه جلسه ۷۷۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی

منطقه ۱	استان های البرز و تهران
منطقه ۲	استان های گلستان، گیلان و مازندران
منطقه ۳	استان های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان
منطقه ۴	استان های قزوین، قم، مرکزی و همدان
منطقه ۵	استان های ایلام، کردستان، کرمانشاه و لرستان
منطقه ۶	استان های اصفهان، چهارمحال و بختیاری و یزد
منطقه ۷	استان های بوشهر، فارس و کهگیلویه و بویر احمد
منطقه ۸	استان های سیستان و بلوچستان، کرمان و هرمزگان
منطقه ۹	استان های خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی و سمنان
منطقه ۱۰	استان خوزستان

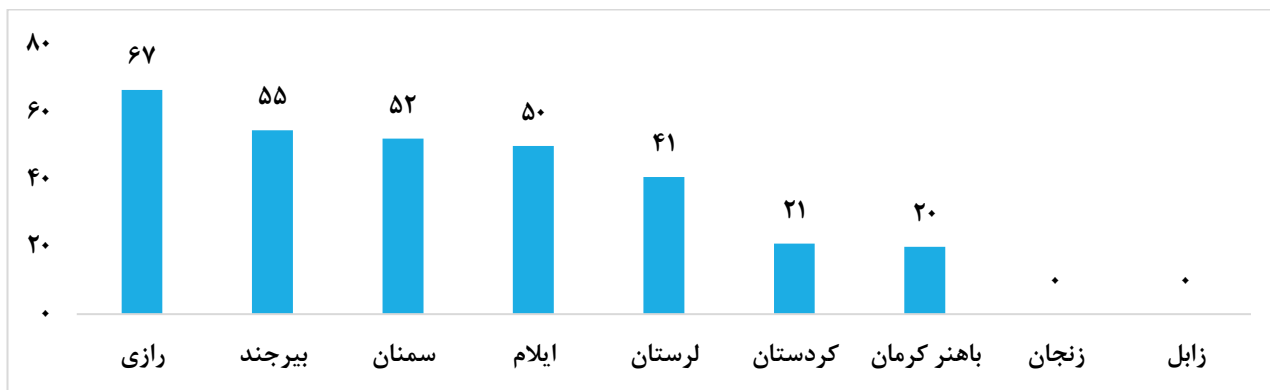

شکل ۴۲: مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال به تفکیک مناطق پژوهش و فناوری در کل کشور در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱

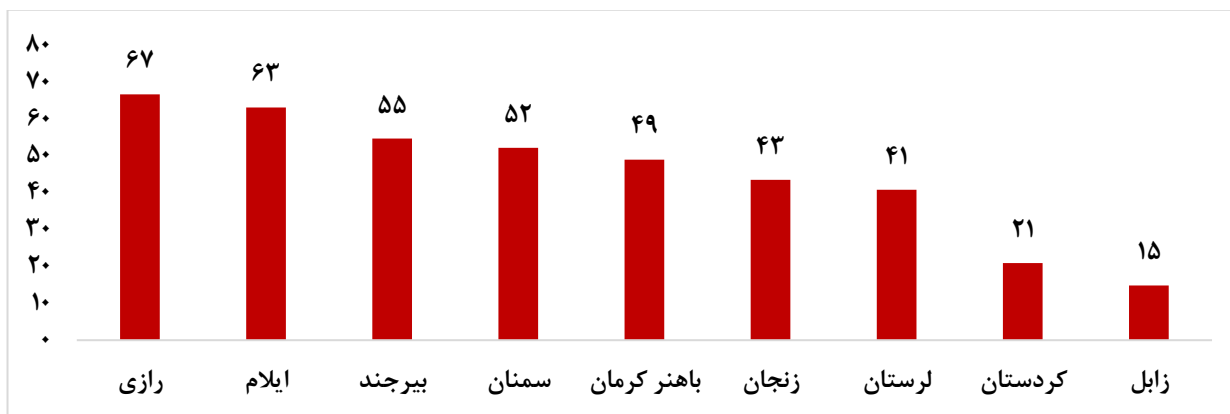
طبق شکل ۴۲ بیشترین درصد اشتغال به ترتیب مربوط به مناطق ۲، ۱، ۴، ۹ و ... است که نشان دهنده رشد فعالیت‌های مربوط به اشتغال و توانمندسازی و همچنین توجه بیشتر نهادهای سیاست‌گذار به دانشگاه‌های این مناطق می‌باشد. مناطق ۱، ۲، ۳، ۴، ۶ و ۹ در مقایسه با سال گذشته افزایش در میزان اشتغال داشته‌اند. کمترین میزان اشتغال مربوط به منطقه ۷ و دانشگاه‌های مربوط به استان‌های بوشهر، فارس و کهگیلویه و بویر احمد می‌باشد. با توجه به آمار "نرخ بیکاری استانی مرکز آمار" استان "کهگیلویه و بویراحمد" دومین استانی است که درصد بالایی از بیکاری را در کشور دارد. توجه به برنامه ریزی‌های هدفمند و اثر بخش در راستای توانمندسازی و مهارت افزایی دانشجویان و دانش‌آموختگان و همچنین حمایت‌های مادی و معنوی در این دانشگاه‌ها ضرورت دارد.

۷-۷- بررسی دانشگاه‌ها بر اساس بیشترین میزان اشتغال به تفکیک مقطع تحصیلی

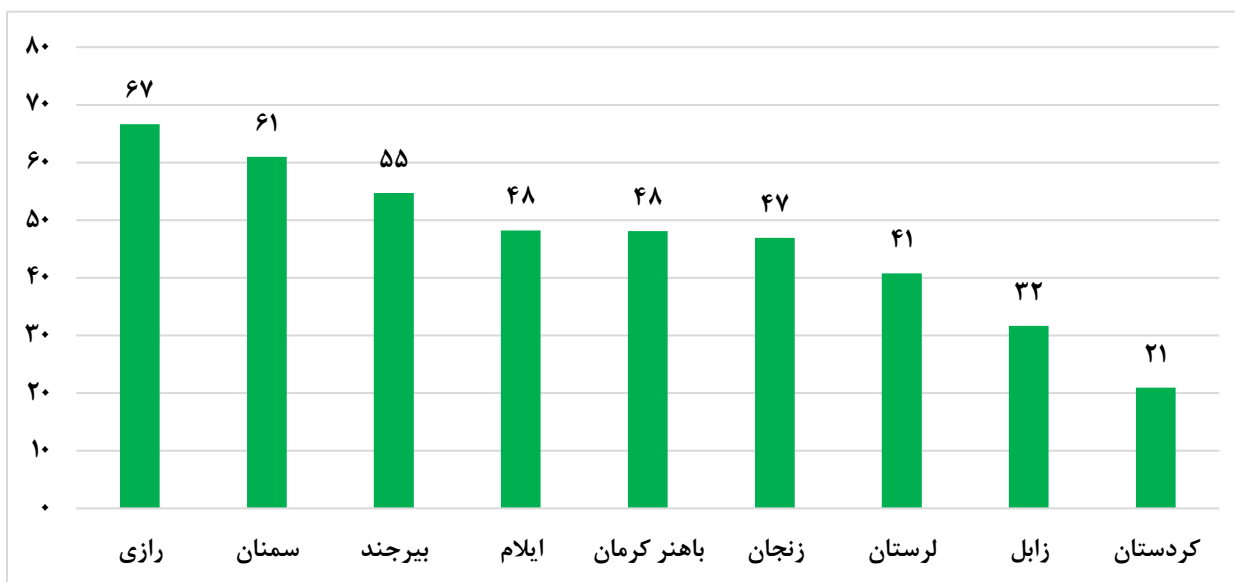
در ادامه شکل‌های ۴۲ الی ۴۹ دانشگاه‌هایی که بیشترین درصد اشتغال را به تفکیک مقاطع تحصیلی در طرح پایش ۱۴۰۱ داشته‌اند، نشان می‌دهد. بیشترین میزان اشتغال در مقطع کاردانی مربوط به دانشگاه‌های رازی کرمانشاه، بیرجند، سمنان و ایلام در مقطع کارشناسی دانشگاه‌های رازی کرمانشاه، ایلام و بیرجند می‌باشد. همچنین در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه‌های رازی، بیرجند، ایلام و سمنان و در مقطع دکتری دانشگاه‌های ایلام، رازی، باهنر و سمنان بیشترین میزان اشتغال را دارند.

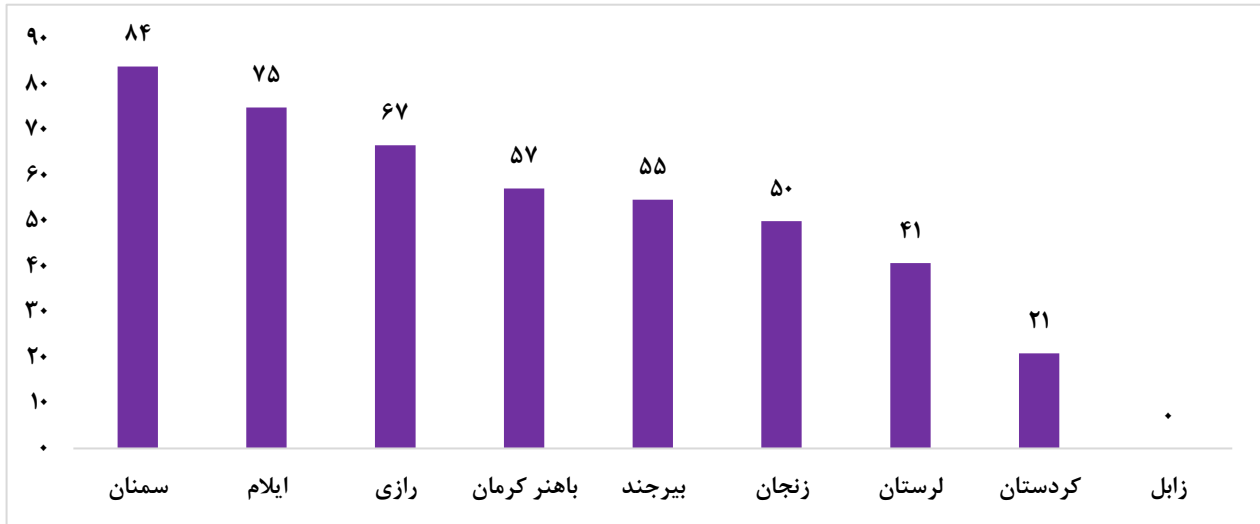
شکل ۴۳: مقایسه درصد اشتغال دانش آموختگان برخی دانشگاه ها در مقطع کاردانی در سال ۱۴۰۱

شکل ۴۴: مقایسه درصد اشتغال دانش آموختگان برخی دانشگاه ها در مقطع کارشناسی در سال ۱۴۰۱

شکل ۴۵: مقایسه درصد اشتغال دانش آموختگان برخی دانشگاه ها در مقطع کارشناسی ارشد در سال ۱۴۰۱

شکل ۴۶: مقایسه درصد اشتغال دانش آموختگان برخی دانشگاه ها در مقطع دکتری در سال ۱۴۰۱

۱- جمع بندی

ایجاد نظام اطلاع رسانی و آگاهی بخشی به ذی‌نفعان در رابطه با وضعیت اشتغال هر یک از رشته‌های دانشگاهی به منظور شفاف سازی و آگاهی بخشی و همچنین رصد آمار مطالعات در خصوص رشته‌های آموزشی می‌تواند در افزایش اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی موثر باشد. ضروری است دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور برنامه‌ها و اقدامات مناسب جهت بهبود وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان را تدوین و اجرا نمایند. برخی از اقدامات که می‌تواند در افزایش اشتغال دانش‌آموختگان تاثیر مثبت داشته باشد به شرح ذیل اقدام می‌گردد:

۸-۱- پایش اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی

استمرار در پیمایش وضعیت اشتغال دانشجویان به منظور شفاف سازی و دستیابی به آمار و اطلاعات در خصوص رشته‌های آموزشی می‌تواند هدفمند شدن آموزش‌ها و در کاهش نرخ بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاهی موثر باشد. ضروری است دانشگاه‌ها بر اساس پیمایش‌ها و رصد اشتغال نسبت به برنامه ریزی و توسعه دوره‌های مهارت‌آموزی اقدام نمایند. همچنین پایش وضعیت اشتغال به دلیل برقراری ارتباط یا جمعیت فارغ‌التحصیل و استفاده از تجارب دانش‌آموختگان در جهت برنامه ریزی موثر دوره‌های مهارتی، ساماندهی کارآموزی و سایر برنامه‌های مرتبط با توانمند سازی دانشجویان و افزایش اشتغال کمک موثری نماید.

۸-۲- ایجاد و توسعه مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی

با توجه به رشد تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و تخصصی‌تر شدن مشاغل و حرکت به سمت کسب و کارها بر پایه صنایع پیشرفته، ایجاد مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی امری ضروری می‌باشد. این مراکز علاوه بر ارائه مشاوره‌های تخصصی به دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاهی نسبت به برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی، ساماندهی دوره‌های کارآموزی و معرفی مشاغل جدید اقدام می‌نمایند. ضروری است این مراکز ارتباط مناسب و گسترده‌ای را با صنایع، دستگاه‌های اجرایی، تشکل‌های بخش خصوصی در سطح استان و منطقه جهت شناسایی مشاغل و معرفی افراد متقاضی برقرار نمایند.

۸-۳- ساماندهی و برگزاری نمایشگاه‌های کار تخصصی

برگزاری نمایشگاه‌های کار تخصصی نقش بسیاری زیادی در معرفی مشاغل، سازمان‌ها، صنایع و بازار کار به دانش‌آموختگان دانشگاهی بوده و زمینه جذب و اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی در مشاغل تخصصی را فراهم می‌آورد. بر این اساس دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی با برقراری ارتباط مناسب با صنایع و تشکل‌های بخش خصوصی می‌توانند نسبت به برگزاری نمایشگاه‌های کار اقدام نموده و شرایط لازم برای اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی را فراهم آورند.

۸-۴- ساماندهی و بهبود کیفیت دوره‌های کارآموزی

ساماندهی دوره‌های کارآموزی با هدف بهبود کیفی دوره‌ها، برگزاری دوره‌های کارآموزی با همکاری صنایع و دستگاه‌های اجرایی، تدوین بسته‌های تشویقی برای استادان راهنما و مشارکت موثر و سازنده آن‌ها در امر کارآموزی و همچنین اصلاح و بررسی نظام کارآموزی بر اساس استانداردهای بین‌المللی جدید بسیار حائز اهمیت می‌باشد. در این راستا هماهنگی و مشارکت شرکت‌ها و صنایع عامل مهمی خواهد بود.

۸-۵- ساماندهی و برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی متناسب با نیازهای بازار کار (حال و آینده)

تدوین سرفصل‌های دوره‌های مهارت‌افزایی متناسب با نیازهای بازار کار (حال و آینده) و بر اساس تفاوت‌های رشته‌های تحصیلی و مشاغل مورد نیاز در سطح استان، منطقه و کشور امری ضروری است و می‌بایست مورد توجه جدی قرار گیرد. شناسایی و دستیابی به اطلاعات بازار کار در سطح استان و منطقه می‌تواند دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور را در تدوین سرفصل‌های دوره‌های مهارت‌افزایی یاری نماید. همچنین دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور می‌بایست تقویم آموزشی برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی را سالانه تدوین و در ابتدای سال نسبت به اطلاع‌رسانی آن اقدام نمایند.

۸-۶- بهبود محتوای آموزشی برنامه‌های درسی براساس نیاز بازار کار

بهبود مستمر برنامه‌های درسی مطابق با مشاغل و صلاحیت‌های حرفه‌ای مورد نیاز بازار کار و همچنین اجرای دقیق و کامل بخش‌های عملی و کارگاهی و آزمایشگاهی حائز اهمیت جدی بوده و نقش بسیار زیادی در توانمندسازی دانشجویان و افزایش اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی خواهد داشت. لذا ضروری است بر اساس آمار و اطلاعات بازار کار و نیازهای شغلی کشور (حال و آینده) برنامه درسی بصورت مستمر مورد بازنگری قرار گیرند.

محور سیاست‌های کلان اجرایی باید ایجاد اشتغال در کل کشور باشد. معنای اشتغال این است که جوان مستعد آماده به کار، فرصت تلاش و فعالیت به دست بیاورد تا هم نیاز شخصی خود را از این راه برطرف کند و هم به پیشرفت و آبادانی کشور و رونق اقتصادی آن کمک کند.

مقام معظم رهبری

نشانی دبیرخانه: تهران، شهرک قدس، بلوار
خوردین، خیابان هرمزان، نبش خیابان
پیروزان جنوبی

صندوق پستی: ۱۵۱۳ - ۱۴۶۶۵

کد پستی: ۶۴۸۹۱ - ۱۴۶۶۶

تلفن: ۸۲۲۳۳۵۵۱ - ۰۲۱

دورنگار: ۸۸۵۷۵۶۶۲ - ۰۲۱

وبسایت: <https://industry.msrt.ir>

معاونت پژوهشی
وقرارتباط با جامعه و صنعت

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

معاونت پژوهشی